

تلاشی در سپرمه مفهومیت

- دانلود گام به گام تمام دروس
- دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه
- دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی
- دانلود نمونه سوالات امتحانی
- مشاوره کنکور
- فیلم های انگیزشی

 Www.ToranjBook.Net

 ToranjBook_Net

 ToranjBook_Net

بنیاد علمی آموزشی

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۲۰ خرداد ۱۴۰۱ (جامع اول)

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۰۲۱-۶۴۶۳

« تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است برگزارش دانش و آموزش »

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس	عمومی
سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، حسین پرهیزگار، علیرضا جعفری، هامون سبطی، محسن فدایی، فرهاد فروزان کیا، کاظم کاظمی، الهام محمدی، مرتضی منشاری، سید محمد هاشمی	زبان و ادبیات فارسی	
ولی برچی، اسماعیل علی پور، کاظم غلامی، سید محمد علی مرتضوی، علی محسن زاده، الهه مسیح خواه	زبان عربی	
امین اسدیان پور، محسن بیاتی، علیرضا ذوالقاری زحل، محمد رضایی بقا عباس سید شیستری، محمد رضا فرهنگیان، مجید فرهنگیان، مرتضی محسنی کبیر، فیروز نژادنگف، سید احسان هندی	فرهنگ و معارف اسلامی	
رحمت‌الله استبری، سپهر بروم‌نده‌پور، حسن روحی، محمد طاهری، سعید کاویانی، محدثه مرآتی، عمران نوری	زبان انگلیسی	

نام طراحان	نام درس	اختصاصی
ابوالفضل بهاری، محمد حمیدی، امیر زراندوز، علی شهرابی، سعید عزیزخانی، جواد زنگنه قاسم‌آبادی، علیرضا عبدی، حامد نصیری	ریاضی	
نسرين جعفری، فاطمه حبایتی، سارا شریفی، فاطمه صفری، مهدی ضیائی	اقتصاد	
سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، علیرضا جعفری، پوریا حسین پور، کمال رسولان، فرهاد علی نژاد، مجتبی فرهادی، هومن نمازی، رضا نوروزی بیگی	زبان و ادبیات فارسی	
نوید امساکی، ولی برچی، منیزه خسروی، حسین رضایی، حمیدرضا قائد امینی، محمد علی کاظمی نصرآبادی، سید محمد علی مرتضوی، خالد مشیریناها	زبان عربی	
علی محمد کربیی، سید علیرضا علوبان، جواد میربلوکی، میلاد هوشیار	تاریخ	
زهرا دامیار، علیرضا رضایی، فاطمه سخابی	جغرافیا	
آریتا بیدقی، علیرضا حیدری، فاطمه صفری، ارغوان عبدالملکی، محمد ابراهیم مازنی	علوم اجتماعی	
نیما جواهیری، حسن صدری، حسین آخوندی راهنمایی	فلسفه و منطق	
حمدیرضا توکلی، مهدی جاهدی، کوثر دستورانی، مهسا عفتی، فرهاد علی نژاد، سوفیا فرخی	روان‌شناسی	

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
زبان و ادبیات فارسی	مرتضی منشاری	سید علیرضا احمدی	محمد حسین اسلامی، محسن اصغری، امیر محمد دهقان، کاظم کاظمی	فریبا رئوفی
زبان عربی (عمومی)	نوید امساکی	نوید امساکی	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل علی پور، آبدین مصطفی‌زاده	لیلا ایزدی
فرهنگ و معارف اسلامی	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	سکینه گلشنی	زهراه قموشی
فرهنگ و معارف اقلیت	محدثه مرآتی	محدثه مرآتی	-	معصومه شاعری
زبان انگلیسی	محمد بحرابی	محمد بحرابی	سعید آقچدلو، رحمت‌الله استبری، محمد حسین مرتضوی	سیده جلالی
ریاضی	سارا شریفی	سارا شریفی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملار ماضانی، علی ارجمند	الهه شهابی
اقتصاد	سید علیرضا احمدی	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	یاسین مهدیان، سید علیرضا علوبان	فریبا رئوفی
زبان عربی (اختصاصی)	میلاد هوشیار	سید محمد علی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	زهرا دامیار	خدیجه
جغرافیا	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	زهرا دامیار	جنت‌علی‌پور
علوم اجتماعی	ارغوان عبدالملکی	فارطمه صفری	فارطمه صفری	زهراه قموشی
فلسفه و منطق	نیما جواهیری	نیما جواهیری	فرهاد علی نژاد، امیر کیا باقری	
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی نژاد	

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمد علی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	زهرا دامیار (اختصاصی)، معصومه شاعری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: مازیار شیروانی مقدم، مسئول دفترچه: زهرا قموشی (اختصاصی)، فریبا رئوفی (عمومی)
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهرشید ابوالحسنی (اختصاصی)، زهرا تاجیک (عمومی)
ناظر چاپ	حمید عباسی

۸- گزینه «۱»

جناس همسان: تکرار «پرده» با دو معنا (اولی: حجاب، دومی: پرده موسیقی)
اهم تناسی: ساز کردن (مهیا کردن) متناسب با پرده دوم
تشبیه: بار فراق

جناس ناهمسان: این و بین
نبوت آرایه‌های «استعاره»، «ایهام»، «تکرار» و «حسن‌تعلیل» سایر گزینه‌ها را رد
کرده است.

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۹- گزینه «۳»

بیت «ج»: تمثیل دارد. اما این تمثیل به شکل اسلوب معادله بیان نشده است، زیرا
مثال از بخش بایانی مصراع نخست آغاز شده است و دو مصراع در هم تبیده‌اند
(استقلال دستوری ندارند): دل به یک نظره از جا رفت (موضوع) و ذره‌ای که آفتایی
را در مقابل بینگرد، کی ماند به جا (مثال). در این بیت تضاد میان ذره و آفتاب
(خورشید) بنایی از خوشید.

بیت «ه»: مصراع دوم دلیلی شاعر اه (حسن‌تعلیل) است برای مصراع نخست نه
مشایی برای آن. پس به این دلیل به چشم نمی‌آید که خودش را گم کرده است، زیرا
گفتم به زیبایی تو است و او گنجایش این تعریف را نداشت.

بیت «د»: نمونه سالمی برای آرایه اسلوب معادله است. زیرا مصراع دوم، مشایی است
برای مصراع نخست و هر مصراع استقلال دستوری دارد.

بیت «الف»: دلدار (تو) زیباتر از خوشید و ماه و فرشتگان در نظر گرفته شده است
(تشبیه بتر).

بیت «ب»: آشکار است که «آن شمع» استعاره از دلدار است.

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۱۰- گزینه «۱»

کنایه: «بان‌آوری کردن» کنایه از «چیره‌دستی در سخن و شیرین سخن بودن»
است. / ایهام: ندارد.

ایهام تناسی: «شکر» طعم و مزه شیرین دارد و نیازی به بیان آن ندارد و از سوی
دیگر «شکر» نام خاص زنی در خسرو و شیرین نظامی است و با شیرین محبوب
خسرو تناسب دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: استعاره (اضافه استعاره): شوخي نرگس / تشبيه (تشبيه تفصيل):
ترجیح دادن زیبایی معشوق بر نرگس

گزینه «۳»: حسن تعلیل: آوردن دلیل غیرواقعی و ادبی برای گربیان درین گلها /
مجاز: «حرف» مجاز از سخن

گزینه «۴»: ایهام تناسی: پروانه ۱-اجازه، ۲-نم حشره که در این معنی با شمع
تناسب دارد. / تشخیص: اجازه یافتن فلک (آسمان)

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۱۱- گزینه «۳»

بیت فقد استعاره است و ماه و سرو در مصراع نخست در معنای حقیقی به کار
رفته‌اند.

تشبیهات: تو ماه هستی، سروقد، تو سرو هستی و ماه‌سیما
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تشبیهات: دل به گوی و زلف به چوگان (به صورت مضرم و پنهان) /
تحمل کردن گوی: تشخیص و استعاره

گزینه «۲»: استعاره: جوش غم و بنیاد دل / تشبیهات: سیلاپ سرشک و قصر بنیاد

گزینه «۴»: تشبیهات: گوهر تعلیم، گوهر تربیت، گوهر عمر

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

زبان و ادبیات فارسی

۱- گزینه «۱»

(العام محمدی)
د) افسر: دیهیم، تاج، کلاه پادشاهی / ج) مردان کامل: ابدال / الف) اوان: وقت، هنگام /
ب) مانندها: اشباه

(فارسی، لغت، واژه‌نامه)

۲- گزینه «۲»

(العام محمدی)
در ایات گزینه‌های «۱، ۲ و ۳»، سه واژه «درایت، دانش، آگاهی» هم معنای هستند؛
اما در گزینه «۴»، واژه‌ای که بتواند با سایر واژگان هم معنی باشد، وجود ندارد.
(فارسی، لغت، واژه‌نامه)

۳- گزینه «۳»

(العام محمدی)
واژه‌های فرد و معنای صحیح آنها:
مدام: همیشه، پیوسته، می / ایدون: این چنین / استبعاد: دور دانستن، بعيد شمردن
چیزی / قاش: قاچ، قسمت برآمده جلوی زین، کوهه زین / ارتفاع: محصول زمین‌های
زراعی
(فارسی، لغت، واژه‌نامه)

۴- گزینه «۴»

(سید محمد هاشمی-مشهد)
تمامی واژه‌های آورده شده در گزینه «۴» از نظر املاء و معنا با یکدیگر مطابقت
دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: غدر: مکر و حبیله / قدر: ارزش و اعتبار.

گزینه «۲»: مؤونت: لازم می‌شود، رنج و سختی / معونت: یاری کردن.

گزینه «۳»: عظم: استخوان / عزم: اراده، قصد.

(فارسی، املاء، ترکیبی)

۵- گزینه «۱»

واژه‌هایی که نادرست نوشته شده است:

گزینه «۲»: طبع

گزینه «۳»: غالب در مصراع اول

گزینه «۴»: سلاح

(فارسی، املاء، سینوار)

۶- گزینه «۱»

غلط املایی و شکل درست آن:

سنا ← ثنا (ستایش)

(فارسی، املاء، ترکیبی)

۷- گزینه «۳»

(فرهاد فروزان‌کیا-مشهد)
کتاب‌های «جواجم الحکایات و لؤامی الرؤایات»، «ازیایی شتاب زده» و «تفسیر سوره
یوسف» درست معرفی شده است.

تشریح موارد دیگر:

«سمفوونی پنجم جنوب» از نizar قبائی است.

«مانده‌های زمینی و مانده‌های تازه» از آندره رُید است.

«گوشواره عرش» سروده سید علی موسوی گرمارودی است.

«من زندام» نوشته مقصومة آباد است.

توجه: سپیده کاشانی تخلص شاعری خانم سُرور اعظم با کوچی است.

(فارسی، ادبیات، ترکیبی)

(مرتضی منشاری-اردبیل)

۱۶- گزینه «۳»

«کسی» نهاد جمله «هسته» بیت دوم است: کسی فسرده است که از عشق خالی شد
«هسته دوم»
«را» در مصراج دوم بیت اول، نشانه «فک اضافه» است و «صاحب‌لان» نقش اضافی
دارد: همه صاحب‌لان را پیشه = پیشه همه صاحب‌لان
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: جمله‌های غیرساده: ۱- غلام عشق شو (هسته)/ که اندیشه این است
(واسنثه)، ۲- کسی فسرده است (هسته) / که از عشق خالی شد (واسنثه)، ۳- ی عشق،
مرده است (هسته) گوش صد جان بود (واسنثه)، جمله ساده: همه صاحب‌لان را
پیشه این است.
گزینه «۲»: ترکیب‌های وصفی: ۱- همه صاحب‌لان، ۲- صد جان / ترکیب‌های اضافی:
۱- غلام عشق، ۲- پیشه صاحب‌لان
گزینه «۴»: نقش عشق بهترین: ۱- غلام عشق: مضافق‌الیه، ۲- از عشق: متمم، ۳- بی
عشق: متمم
(فارسی، ستور، ترکیبی)

(مسن فرامی - شیراز)

۱۲- گزینه «۴»

گزینه «۱»: سواد فقر/ ملک سکندر/ آب حیوان/ گریه شمع/ شمع شبستان/ شبستان من.
گزینه «۲»: نور خود/ خرمن ماه/ نگهبان من.
گزینه «۳»: دولت کوتاه‌دیدگان/ کوتاه‌دیدگان روزگار/ گزند چشم/ خواب من.
گزینه «۴»: کعبه عشق/ ریگ بیان/ بیان من/ زخم شمشیر/ شمشیر زبان/ خار
مغیلان/ مغیلان من.

(فارسی، ستور، ترکیبی)

(هامون سبطی)

۱۳- گزینه «۲»

گزینه «۱»: «محمل» مجاز از کاروان است. (جزء به کل آمده است).
گزینه «۲»: ای ساربان (۱)، بار من افتاد (۲)، خدا را (به خدا) آسوگندت می‌دهم.
(۳)، مددی [آن] (۴) که امید کرم را همراه این محمل کرد = (گرداند) ← «م» مفعول
گزینه‌های «۳» و «۴»: امید کرم را همراه این محمل کرد = (گرداند) ← «م» مفعول
است و «همراه این محمل» مسنند.

(فارسی، ستور، ترکیبی)

(مسن اصغری)

۱۴- گزینه «۲»

در ایات گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» دو جمله مرکب وجود دارد و در گزینه «۲» یک
جمله مرکب.
اگر سرمست در آیی، عالم بهم برآید [و] گرد خاک وجود ما، از عدم برآید
جمله پایه جمله پایه جمله پایه

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: محل است [که] صیر عنان گیر شوق شود / چه کسی شنیده است
جمله پایه جمله پایه

[که] نیستان قفس شیر شود
جمله پایه

گزینه «۳»: گفتم [که] غبار خط او خاک مراد من شود / نمی‌دانستم [که] زمین
جمله پایه جمله پایه

رخسار جانان را پنهان کند

جمله پایه

گزینه «۴»: من چه کسی دارم تا غبار از بال و پرم افشد / وقت بلبل خوش [یاد]
جمله پایه جمله پایه جمله پایه

که چون باد صبا کسی دارد

جمله پایه

(فارسی، ستور، ترکیبی)

۱۵- گزینه «۳»

در این گزینه، «رد» نهاد و «مناد» یعنی «یار» محفوظ است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: بازگردانی مصراج: راستی غیر از جگر خوردن حاصلی ندارد.

گزینه «۲»: بازگردانی بیت: [من] با صبر دشمن ناساز را خونین جگر می‌دارم.
(می‌سازم). اگر خار در پیراهن من باشد، [آن] را گل می‌کنم (می‌سازم/می‌گردانم).

گزینه «۴»: بازگردانی بیت: اگر خاری در جگر بلبل یکنیک خلد (فرود روید)، خون از
پیراهن شاهدان باغ می‌چکد.

(فارسی، ستور، ترکیبی)

(فارسی، ا، مفهوم، صفحه ۵۵)

(علیرضا پغاضری)

۱۸- گزینه «۴»

«دروغین بودن وعده یار» مفهوم مشترک دو بیت است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: شاعر نمی‌داند مورد توجه معشوق قرار خواهد گرفت یا نه
گزینه «۲»: شاعر امیدوار است کسی، حتی به دروغ، او را بدیدار یار امیدوار کند.
گزینه «۳»: شاعر به وعده دیدار یار خوش است؛ حتی اگر این وعده به دیدار منجر
نشود.

(فارسی، ا، مفهوم، صفحه ۱۰)

(مرتضی منشاری-اردبیل)

۱۹- گزینه «۲»

مفهوم کنایی ضرب المثل «گندمنمای جو فروش میاش» در نکوهش دوروبی و ریاکاری
است که از گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» نیز همین مفهوم دریافت می‌شود. مفهوم گزینه «۲»
در نکوهش خودستای است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در نهان شراب می‌خورم و مردم آن را نوشتن کتاب می‌پندارند و عجیب
است که آتش بن تزویر و ریا دفتر از نمی‌سوزاند.

گزینه «۳»: حافظ این خرقه درویشی را کنار بگذار تا جان به سلامت برسی، زیرا هر چه
بلا و ممیبت است، از جانب خرقه پوشان ریاکار و مدعی کرامت است.

گزینه «۴»: می‌خور؛ زیرا که گناهان پوشیده از ناهلان، بهتر از اطاعتی است که از سر
تزویر و ریا باشد.

(فارسی، ا، مفهوم، صفحه ۱۸)

(سیدعلیرضا احمدی)

۲۰- گزینه «۲»

در بیت گزینه «۲» شاعر به بی‌نتیجه بودن رنج و حمایتی که باغبان تحمل می‌کند ولی
باد صبا آن را از بین می‌برد، اشاره می‌کند، ولی پیام اصلی سایر ایيات لزوم تحمل
سختی‌های عشق است.

(فارسی، ا، مفهوم، صفحه ۹۳)

زبان عربی

(علن محسن زاده)

۲۶- گزینه «۲»

«بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ»، به خداوند (الله) و فرستادگانش (بیامبرانش) (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «أَمْ يَفْرَقُوا»؛ فرق نگذاشتند (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «أُولَئِكَ سُوفَ يُؤْتَهُمْ أَجْوَرُهُمْ»؛ پاداش هایشان را به ایشان عطا خواهد کرد، مزدهایشان را به آن‌ها خواهد داد (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(ترجمه)

(اسماعیل علی پور)

۲۷- گزینه «۱»

«موظّف»؛ کارمند (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «المطّلّر»، فروگاه (رد گزینه «۲») / «قال لأحد المسافرين»؛ به یکی از مسافران گفت (رد گزینه «۳») / «ضع»؛ بگذار، قرار بده (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «حقيقة»؛ کیف، جمدان / «هنا»؛ اینجا / «ابحث عن جواز»؛ به دنبال گذرنامه‌ات بگرد (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه)

(علن محسن زاده)

۲۸- گزینه «۴»

«لِيَعْلَمُ الْإِنْسَانُ»؛ باید انسان آگاه باشد، بایستی انسان بداند (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «مَنْ»؛ هر کس، هر که (رد گزینه «۲») / «يَسْعَى»؛ تلاش کند / «لَنْ يَخْسِرْ»؛ زیان نخواهد کرد (رد گزینه «۳») / «الظَّرْفُ لِهِ الصَّعْبَةُ»؛ شرایط برایش دشوار باشد، شرایط برای او سخت باشد (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

(ترجمه)

(کاظم غلامی)

۲۹- گزینه «۳»

«هل تُصْنَقُ»؛ آیا باور می‌کنی (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «شَرْرَةٌ صَغِيرَةٌ»؛ یک اخکر کوچک (رد گزینه «۲») / «تَسْطِيعٍ»؛ می‌تواند (رد گزینه‌های ۲ و ۴) ← در گزینه «۴» در جای مناسبی ترجمه نشده است) / «أَنْ تَحْدُثُ»؛ به وجود بیاورد (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «تَهْدِمُ»؛ ویران کند (رد گزینه «۲»)

(ترجمه)

(ولی برهی - ابهر)

۳۰- گزینه «۴»

«أَحْسَنُ»؛ جواب شرط و مضارع اخباری؛ احساس می‌کند (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «يَكَادْ يَقْتَلُهُ»؛ نزدیک است او را بکشد (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «أَلَا يَعُودُ»؛ که باز نگردد (رد گزینه «۲») / «الْكَذَبُ»؛ دروغ (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / در گزینه «۳» مرءةٌ اخْرَى؛ در جای خود ترجمه نشده است و در جملهٔ قبل از خود، ترجمةٌ آن آمده است و نادرست می‌باشد.

(ترجمه)

(الله مسیح فواد)

۳۱- گزینه «۲»

«قد طلب»؛ خواسته است (رد گزینه «۱») / «الْتَّقَاعِدُ»؛ بازنشستگی (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «يَبْتَعِدُ»؛ دور شود (رد گزینه «۴») / «أَعْمَالَهُ الصَّعِيبَةُ»؛ کارهای سختش (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «يَقُومُ قِيَامًا أَكْثَر»؛ بیشتر به ... بپردازد (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

(ترجمه)

(ولی برهی - ابهر)

۳۲- گزینه «۲»

«رتّما»؛ چه بسا، شاید (رد گزینه «۴») / «أَكْبَرُ الْكَاثِنَاتُ»؛ بزرگترین موجودات (رد گزینه «۱») / «قد تبلّغُ»؛ گاهی می‌رسد (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «وزنَه»؛ وزنش (رد گزینه «۱») / در گزینه «۴» (برای او) اضافه است و در عبارت عربی وجود ندارد.

(ترجمه)

(علیبرضا بعفری)

مفهوم این بیت، «میل و اشتیاق سالک برای ترک دنیا و رسیدن به محبوب» است که چندان ارتباطی با سوال ندارد.

۲۱- گزینه «۱»

گزینه «۲»؛ بیت این گزینه با مفهوم «ازادگی و قناعت» مناسب با جمله «گوییم که مرا سخت دربایست نیست اما چون به آنچه دارم و اندک است، قانع» از قضیی است.

گزینه «۳»؛ بیت این گزینه با مفهوم «آخرت‌اندیشی» مناسب با جمله «مرا به کار نیست و قیامت سخت نزدیک است، حساب این نتوانم داد» از قضیی است.

گزینه «۴»؛ بیت این گزینه با مفهوم «پرهیز از مال شب‌بهنای» مناسب با جمله «خواجه با امیر محمود به غزوها بوده است و من نبوده‌ام و بر من پوشیده است که آن غروها بر طرقِ سنتِ مصطفی هست با نه». از قضیی است.

(فارسی، مفهوم، صفحه‌های ۱۷ تا ۲۰)

(سید محمد هاشمی - مشهور)

در این گزینه، معشوق با تیر غمزه دل عاشق را صید می‌کند، اما در گزینه‌های دیگر، تصویر خشمگین معشوق دیده می‌شود، در حالی که گره بر ابرو دارد (فارسی، مفهوم، ترکیبی)

(کاظم کاظمی)

۲۲- گزینه «۱»

ب) آسوده بودن افراد رنج کشیده در دنیا از حساب‌رسی روز قیامت (د) بیان تأثیرگذاری سخن شاعر از زبان خود او (ه) فraigیر بودن فساد و ریا در جامعه (فارسی، مفهوم، ترکیبی)

(مسن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات «الف، ج»؛ توصیه به پاک کردن دل از حرص و طمع و هوا و هوش مفهوم بیت «ب»؛ انسان با بصیرت و آگاه از مکر و حیله شیطان نمی‌ترسد. مفهوم بیت «د»؛ فریب انسان حسود را نخور.

(فارسی، مفهوم، ترکیبی)

(هامون سبطی)

معنای بیت صورت پرسش؛ از لطف همنشینی با گفته‌های عالمان و خردمندان کار قلم مدام گریه و ناله است. طنز دارد؛ یعنی جز گریستن و نالیدن از خرد و علم چیزی حاصل نمی‌شود).

گزینه «۱»؛ با توجه به معنای بیت روش است که هیچ تناسی میان مفهوم این دو بیت برقرار نیست. گزینه «۲»؛ «صحبت» در این جا به معنی «هم‌شنینی و مصاحبت» است و مترادف «گفتار» نیست.

گزینه «۳»؛ ۱- فیض صحبت - ۲- صحبت گفتار اهل ۴- اهل علم ۵- اهل خرد ۶- کار قلم

گزینه «۴»؛ برای جاری بودن جوهر از نوک قلم و صدای ناله مانند کشیده شدن قلم بر روی گاذد علتنی خیالی و شاعرانه ارائه شده است. (فارسی، ترکیبی)

تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه ۱۱: ترجمة عبارت: زیرا می توانیم از زیبایی طبیعی آنها بهره ببریم! (نادرست)
گزینه ۱۲: ترجمة عبارت: زیرا آنها زیستگاهی طبیعی برای بسیاری از حیوانات هستند! (نادرست)

گزینه ۱۳: ترجمة عبارت: زیرا موجودات زنده فقط در جنگل‌ها نفس می‌کشند! (نادرست)
(درک مطلب)

۳-۳۸ - گزینه ۲

ترجمة عبارت سوال: بشر چگونه جنگل‌ها را تخریب می‌کند؟
 مطابق متن، عبارت «زیاده‌روی در استفاده از آب» نامناسب است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱۴: ترجمة عبارت: روشن کردن آتش در جنگل! (درست)

گزینه ۱۵: ترجمة عبارت: کشاورزی به شکلی نادرست! (درست)

گزینه ۱۶: ترجمة عبارت: خالی کردن جنگل از درختان سبز! (درست)

(درک مطلب)

۳-۳۹ - گزینه ۲

(سید محمدعلی مرتفوی)
 «چگونگی ترشح مواد مفید از درختان» در متن تشریح نشده است. سایر موضوعات (بهترین) کارهای زیبای انسان برای درختان، نقش جنگل‌ها در رشد زندگی اقتصادی و تأثیر جنگل‌ها در سلامتی انسان و موجودات دیگر در متن ذکر شده است.

(درک مطلب)

۴-۴۰ - گزینه ۴

(سید محمدعلی مرتفوی)
 در گزینه ۴، «خبر» نادرست است. «الغابات» مبتدا و «رثة» خبر آن است.
(تملیل صرفی و مل اعرابی)

۴-۴۱ - گزینه ۲

(سید محمدعلی مرتفوی)
 در گزینه ۲: «حروفه اصلیة کله، مجھول، فاعله محفوظ» همگی نادرست است.
 فعل «قفر» مضارع باب افعال است و یک حرف زائد دارد. از سوی دیگر، فعل معلوم است و فاعل آن محفوظ نیست.
 نکته مهم درسی: عبارت «فاعله محفوظ» همواره توضیحی برای فعل مجھول است.
(تملیل صرفی و مل اعرابی)

۴-۴۲ - گزینه ۴

(سید محمدعلی مرتفوی)
 در گزینه ۴، «مدکوه» آخر، علی وزن: فاعل نادرست است. «آخری» بر وزن (فعلی) اسم تفضیل مؤنث است، مذکر آن نیز بر وزن «افعل» می‌آید و به صورت «آخر» صحیح است.
(تملیل صرفی و مل اعرابی)

۴-۴۳ - گزینه ۳

(علی محسن زاده)
 در گزینه ۳: لفظ «المُخْتَرَعَاتُ» و «مساعِدَة» به شکل نادرست حرکت گذاری شده‌اند و شکل صحیح آنها «المُخْتَرَعَاتُ»: اسم مفعول و «مساعِدَة»: مصدر از باب مفاغَّة می‌باشد.

(ضبط هرکات)

(کاظم غلامی)

«تُرْضِيْع» فعل معلوم و متعذر است؛ بنابراین «شیر می‌خورند» ترجمة مناسبی برای آن نیست و ترجمة صحیح آن «شیر می‌دهند» است.

(ترجمه)

۳-۳۴ - گزینه ۱

در گزینه ۲ «من» جمع است چون فعل پس از آن نیز جمع آمده است و ترجمة آن به صورت مفرد نادرست است. در گزینه ۳ «نقاش» مضارع مجھول است نه معلوم، از حرکت عین الفعل و مرفوع بودن «عین» به عنوان ناپل فاعل می‌توان به پاسخ درست رسید. (ترجمه درست رسید، و گاهی چشمۀ زندگی در تاریکی‌ها جستجو می‌شود)، در گزینه ۴ «سلوکه الذی» به درستی ترجمه نشده است و ترجمة صحیح آن (فتارش که) می‌باشد.

(ترجمه)

۳-۳۵ - گزینه ۳

اًسْمَاعِيلُ عَلَىٰ بُورِ
 «اگر»: إذا إن «مرغ مگس»: الطنان، الطائر الطنان / «بالهایش»: جناحیه (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «سمت راست»: يمين (رد گزینه ۲) / «حرکت دهد»: يُحرِّك، حرکت (در اسلوب شرط) / «ددم» ذیل، ذنب / «سمت چپ»: يسار، شمال / «حرکت می‌کند»: يتَّهَرَّك، تحرک (در اسلوب شرط) (رد گزینه ۱)

نکته ۱: در اسلوب شرط وقتی دو فعل ماضی داریم می‌توانیم هر دو را مضارع ترجمه کنیم.

نکته ۲: اگر فعل شرط مضارع باشد، جواب شرط نمی‌تواند ماضی باشد. (رد گزینه ۴)
(ترجمه)

ترجمۀ متن:

جنگل‌ها ریه زمین‌اند که زمین ما با آن‌ها نفس می‌کشد، آن‌ها یکی از منابع طبیعی هستند که به نقش حیاتی خود در جذب گاز کربن‌دی‌اسید و گازهای مضر دیگر و ازداسازی اکسیژن خالص می‌پردازند. مطالعات علمی روشن کرده است که یک کیلومتر مربع جنگل، در یک روز، حدود ۱۰ تن اکسیژن ازad می‌کند، علاوه بر آن درخت‌هایی در جنگل‌ها وجود دارند که ماده‌های ضد باکتری و ویروس‌ها را ترشح می‌کنند. این زمین‌های مشترک دارای زیبایی طبیعی هم هستند و منبعی برای مواد ساخت و ساز به شمار می‌روند. جنگل‌ها تأثیر مفیدی بر هوا دارند چرا که وجودشان در منطقه‌ای، آن را معتمدلتر و مرتبط‌تر می‌سازند. جنگل‌ها مرکز مهمی برای تنفس زیستی و زیستگاهی برای حیوانات و پرنده‌گان هستند. متأسفانه انسان در گزینه تاریخ، اقدام به تخریب جنگل‌ها از طریق سوزاندن آن‌ها یا از بین بردنشان برای اهداف ساخت و ساز یا کشاورزی و دلایل دیگر کرده است.

(سید محمدعلی مرتفوی)

مطابق متن، عبارت «انسان می‌تواند از جنگل‌ها برای تأمین مواد ساخت و ساز استفاده کند» صحیح است.

۳-۳۶ - گزینه ۳

تشریح گزینه‌های دیگر:
 گزینه ۱۰: ترجمة عبارت: جنگل‌ها نقش بزرگی در تولید گاز کربن دی‌اسید دارند! (نادرست)
 گزینه ۱۱: ترجمة عبارت: جنگل‌ها سردر از زمین‌های خالی از جنگل هستند! (نادرست)
 گزینه ۱۲: ترجمة عبارت: اگر انسان اقدام به تخریب جنگل‌ها کند، رطوبت هوا زیاد خواهد شد! (نادرست)

(درک مطلب)

(سید محمدعلی مرتفوی)

ترجمۀ عبارت صورت سوال: جنگل‌ها ریه زمین نامیده می‌شوند ....
 مطابق متن، عبارت «زیرا درختانی در آن‌ها هست که مقدار گازهای مضر را کاهش می‌دهد» برای تکمیل صورت سوال مناسب است.

۳-۳۷ - گزینه ۴

(الله مسیح فواد)

در اینجا «لا تسمح» صیغه لفantine است و معنای جمله چنین است: معلم من قبل از اتمام امتحان به دانشآموزان اجازه خروج نمی‌دهد.
اگر «علمتمی» منادا بود با توجه به مؤنث و مخاطب بودنش باید از فعل «لا تسمحی» استفاده می‌کردیم.

(اسلوب نداء)

۵- گزینه «۱»

درین و زندگی ام (رس ۱)

فرهنگ و معارف اسلامی

(علیهم السلام) (الفقرای زمل)

۵- گزینه «۴»

انسان، ابتدا در برآهه هر کاری تفکر می‌کند، اگر تشخیص داد که آن کار مفید است و او را به هدف می‌رساند، آنرا انتخاب می‌کند و انجام می‌دهد. هدایت خداوند نیز از مسیر این دو ویژگی (توانایی تعقل و تفکر و قدرت اختیار و انتخاب) می‌گذرد.
(دین و زندگی ام و تربیتی)

(عیاس سیرشیستی)

۵- گزینه «۲»

در سوره مائدہ می خوانیم: «شیطان می خواهد بهوسیله شراب و قمار، در میان شما عداوت و کینه ایجاد کند و شما را از خدا دور سازد و از نماز بازدارد.» و در آیه شریفه دیگر می فرماید: «من آمن بالله و الیوم الاخر و عمل صالحًا فلا خوف علیهم و لا هم يحزنون»

(دین و زندگی ام، رس ۲ و ۳)

(فیروز تبرانیف)

۵- گزینه «۴»

ایه «حتی إذا جاء احدهم الموت قال رب ارجعون على اعمل صالحًا فि�م تركت كلا إنها كلمة هو قاتلها و من ورائهم بزخ الى يوم يبعثون» مربوط به بزخ است.
در بزخ روح انسان به تمامه دریافت شده و به حیات خود ادامه می‌دهد و جسم توپی نمی‌شود.

این آیه به گفتگوی خدا با انسان‌ها مربوط است نه ملائکه با انسان. در بزخ انسان به تمام مراتب آگاهی ندارد.

(دین و زندگی ام، رس ۴)

(مهمن بیانی)

۵- گزینه «۱»

- تنها نیکوکاران اند که از وحشت روز قیامت در امان اند.
- زندگشدن همه انسان‌ها: همه مردگان دوباره زنده می‌شوند و در پیشگاه خداوند حاضر می‌گردند در این هنگام انسان‌های گناهکار به دنبال راه فراری می‌گردند، دل‌های آنان سخت هراسان و چشم‌هایشان از ترس به زیر افکنده است.

(دین و زندگی ام، رس ۷)

(ممدرضا فرهنگیان)

۵- گزینه «۴»

و شتاب کید برای رسیدن به آمرش پروردگارتران و بهشتی که وسعت آن، آسمان‌ها و زمین است و برای متنقیان آماده شده است؛ همان‌ها که در زمان توانگری و تنگدستی، اتفاق می‌کنند و خشم خود را فرو می‌برند و از خطای مردم می‌گذرند و خدا نیکوکاران را دوست دارد. و آنها که وقتی مرتکب عمل شستی می‌شوند، یا به خود ستم می‌کنند، به یاد خدا می‌افتدند و برای گناهان خود طلب آمرش می‌کنند.
«جهنمیان می‌گویند: ما در دنیا از نمازگزاران نبودیم و از محرومان دستگیری نمی‌کردیم؛ همراه بدکاران غرق در معصیت خدا می‌شدیم و روز رستاخیز را تکذیب می‌کردیم.»

(دین و زندگی ام، رس ۸)

(اسماعیل علی پور)

۴- گزینه «۲»

«فرج» و «سر» هر دو به معنای «شاد شد» هستند.

بورسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «حیران کرد» و «أثار: برانگیخت» مترادف نیستند.

گزینه «۲»: «تصبح: می‌شود» و «تصبر: می‌گردد» مترادف نیستند.

گزینه «۴»: «مسح» به معنای «مُحَاجَر» می‌باشد و «منمنع» مترادف آن است نه مترادف.

(وارگان)

۴- گزینه «۴»

در این گزینه «العینین» مفعول و منصوب بالیاء است چون اسم مثنی است: اما در سایر گزینه‌ها به ترتیب «الذلافین، عبادة والتمارين» همگی مفعول و منصوب بالفتحة هستند. دقت کنید که «الذلافین» و «التمارین» جمع مکسرند و منصوب بالیاء نیستند.

(قواعد اسم)

(الله مسیح فواد)

۴- گزینه «۲»

«عامل مزید از باب «مقابلة» است و ضمیر «ی» در آن مفعول می‌باشد.

بورسی سایر گزینه‌ها:

فعل در گزینه‌های «۱» و «۴» «ثلاٹی مجرد است و در گزینه‌های «۱» و «۳» نoun

وقایه نداریم و «ی» در آخر دو فعل به کار رفته، از حروف اصلی فعل است نه ضمیر.

(أنواع مملاط)

(ولی برهی - ابهر)

۴- گزینه «۱»

در گزینه «۱» «تخرّجن» جواب شرط و ماضی است (ترجمه عبارت: اگر این دانشجویان بیشتر از آنچه می‌بینیم تلاش کنند، پس از دو سال از دانشگاه فارغ‌التحصیل می‌شوند). در گزینه «۲» «فهیه قد حاول» جواب شرط از نوع جمله اسمیه است و «حاول» به تنهایی جواب شرط نیست. در گزینه «۳» ادات شرطی وجود ندارد، در این گزینه «من» استفهامی و به معنای (چه کسی) و «ما» نیز موصولی و به معنای (آنچه - چیزی که) است. در گزینه «۴» «بیعد» جواب شرط و مضارع است.

(أنواع مملاط)

(ولی برهی - ابهر)

۴- گزینه «۳»

در همه گزینه‌ها «لام» امر به معنای (باید) به کار رفته است؛ بهجز گزینه «۳» که «لام» در آن ناصبه و به معنای (برای اینکه) است.

ترجمه عبارت‌ها:

گزینه «۱»: «هرگاه معلم شروع به سخنرانی کند، پس دانشآموزان باید همگی به او گوش فرا دهند.

گزینه «۲»: مؤمنان بی نیاز نیازمندان را در پیرامون خود در هر حالی اطعم کنند.

گزینه «۳»: برای اینکه حال خواهر مبتلایم به زکام خوب شود، به پیشک مراجعه کرد.

گزینه «۴»: باید خوانتنده از کتابی که برای مطالعه و افزایش شناخت خود انتخاب می‌کند، سود ببرد.

(قواعد فعل)

(اسماعیل علی پور)

۴- گزینه «۳»

در گزینه «۳» «محبین» حال و جمع سالم است.

بورسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «المسورین» جمع سالم است اما نقش آن حال نیست و صفت می‌باشد.

گزینه «۲»: «منکسرآ» حال است اما جمع سالم نیست بلکه مفرد می‌باشد.

گزینه «۴»: جمله «و هو مظلوم» حال است.

(حال)

(فیدرور نژاد نیف)

بی توجهی به این مسئله بزرگ (مرجعیت دینی و ولایت ظاهراً) خود دلیلی بر نقص دین اسلام است؛ این در حالی است که دین اسلام کامل ترین دین الهی است. با تدبیر در آیات و روایات مطمئن و مسلم نقل شده از پیامبر و مطالعه تاریخ اسلام در می‌یابیم که خداوند امام علی (ع) را به جاشنی ای رسول خدا و امامت پس از ایشان منصوب نمود.

(دین و زندگی ۳، درس ۷)

۵۶- گزینه «۱»

بی توجهی به این مسئله بزرگ (مرجعیت دینی و ولایت ظاهراً) خود دلیلی بر نقص دین اسلام است؛ این در حالی است که دین اسلام کامل ترین دین الهی است. با تدبیر در آیات و روایات مطمئن و مسلم نقل شده از پیامبر و مطالعه تاریخ اسلام در می‌یابیم که خداوند امام علی (ع) را به جاشنی ای رسول خدا و امامت پس از ایشان منصوب نمود.

(دین و زندگی ۳، درس ۷)

۵۶- گزینه «۳»

- اگر کافری در جنگ کشته شد او را مثله نکنید ← سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم
- ملاک برتری ثروت نیست. ← مبارزه با فقر
- طعنه و نیش زبان به پیامبر اکرم (ص) ← سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم

(دین و زندگی ۳، درس ۷)

۵۶- گزینه «۴»

به جایگاه بر جسته رسیدن افراد دور از معیارهای اسلامی ← ارائه الگوهای نامناسب جایگاه و منزلت یافتن طالبان قدرت و ثروت ← تبدیل حکومت عدل بنوی به سلطنت

(دین و زندگی ۳، درس ۷)

(سید احسان هندی)

آشنازی با شیوه حکومت‌داری امام زمان به هنگام ظهور ← تقویت معرفت و محبت به امام
آمادگی فراخواندن مردم برای پیوستن به حق ← آماده کردن خود و جامعه برای ظهور

(دین و زندگی ۳، درس ۷)

۵۶- گزینه «۴»

آشنازی با شیوه حکومت‌داری امام زمان به هنگام ظهور ← تقویت معرفت و محبت به امام
آمادگی فراخواندن مردم برای پیوستن به حق ← آماده کردن خود و جامعه برای ظهور

(دین و زندگی ۳، درس ۷)

(مرتضی محسنی‌کبیر)

در اصل کسی که گناه می‌کند از فرمان الهی سریچی کرده است و چنین شخصی خدا را دوست ندارد و این موضوع را می‌توان در آیه شریفه: «وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءٌ بِمِثْلِهَا وَتَرْهِقُهُمْ ذَلَّةً» و آنان که بدی پیشه کردند، جزای بد به اندازه عمل خود می‌بینند و بر چهره آنان غیار ذلت می‌نشینند» مشاهده کرد.

(دین و زندگی ۳، ترکیه)

۵۶- گزینه «۴»

در اصل کسی که گناه می‌کند از فرمان الهی سریچی کرده است و چنین شخصی خدا را دوست ندارد و این موضوع را می‌توان در آیه شریفه: «وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءٌ بِمِثْلِهَا وَتَرْهِقُهُمْ ذَلَّةً» و آنان که بدی پیشه کردند، جزای بد به اندازه عمل خود می‌بینند و بر چهره آنان غیار ذلت می‌نشینند» مشاهده کرد.

(دین و زندگی ۳، ترکیه)

(محمد رضایی‌قا)

طبق حدیث امام علی (ع): «حُبُ الشَّيْءِ يُعْمِلُ وَ يُصْمَمُ»، علاقه شدید به چیزی احمدی را کور و کر می‌کند و چشم و گوش را می‌بندد و عقل را به حاشیه می‌راند.
در این راستا بهره‌مندی از مشورت با والدین مؤثر است.

(دین و زندگی ۳، درس ۸)

۵۶- گزینه «۲»

طبق حدیث امام علی (ع): «حُبُ الشَّيْءِ يُعْمِلُ وَ يُصْمَمُ»، علاقه شدید به چیزی احمدی را کور و کر می‌کند و چشم و گوش را می‌بندد و عقل را به حاشیه می‌راند.
در این راستا بهره‌مندی از مشورت با والدین مؤثر است.

(دین و زندگی ۳، درس ۸)

(مرتضی محسنی‌کبیر)

هستی‌بخشی خداوند، همان توحید در خالقیت است که نام درس اول است و با آیه شریفه «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ» مرتبط است و بی‌همتایی و بگانگی خداوند همان «اصل و حقیقت توحید» است.

(دین و زندگی ۳، درس‌های ۱ و ۲)

۵۶- گزینه «۲»

هستی‌بخشی خداوند، همان توحید در خالقیت است که نام درس اول است و با آیه شریفه «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ» مرتبط است و بی‌همتایی و بگانگی خداوند همان «اصل و حقیقت توحید» است.

(دین و زندگی ۳، درس‌های ۱ و ۲)

(عباس سید‌شیبستی)

در آیه شریفه «وَعْدَ اللَّهُ الَّذِينَ امْنَوْا مِنْكُمْ ... وَ لِيَدْلِهِمْ مِنْ بَعْدِ خُوفِهِمْ امْنًا ...» دعوت به توحید عملی و نهی از شرک عملی شده است.

(دین و زندگی ۳ و ۴، ترکیه)

۵۶- گزینه «۱»

در آیه شریفه «وَعْدَ اللَّهُ الَّذِينَ امْنَوْا مِنْكُمْ ... وَ لِيَدْلِهِمْ مِنْ بَعْدِ خُوفِهِمْ امْنًا ...» دعوت به توحید عملی و نهی از شرک عملی شده است.

(دین و زندگی ۳ و ۴، ترکیه)

(امین اسریان پور)

عبارت «ای نفس امروز روزی بود که ...» ناظر بر محاسبه و ارزیابی و «گذشت ایام آفتابی دارد ...» از امام علی (ع) مؤید موضوع مراقبت از اقدامات در مسیر قرب الهی و ثبات قدم در این مسیر است.

(دین و زندگی ۳، درس ۹)

۵۶- گزینه «۲»

این مسافت نمی‌تواند در آن روز، روزه بگیرد بعداً باید یک روز قضای آن روز را روزه بهجا آورد.

(دین و زندگی ۳، درس ۱۰)

۵۷- گزینه «۱»

(عباس سید‌شیبستی)

این مسافت نمی‌تواند در آن روز، روزه بگیرد بعداً باید یک روز قضای آن روز را روزه بهجا آورد.

(دین و زندگی ۳، درس ۱۰)

۵۷- گزینه «۲»

(مرتضی محسنی‌کبیر)

دریافت هر نعمتی از جانب خدا، مسئولیتی را نیز به همراه می‌آورد. نعمت زیبایی نباید در خدمت هوسرانان قرار گیرد. همان‌گونه که اگر انسان از علم خود به درستی استفاده نکند به جای رستگاری، شقاوت نصیبش می‌شود، عرضه نایابی زیبایی هم به جای گرمی بخشیدن به کانون خانواده عفت و حیا را زین می‌برد و این گوهر مقدس را از او می‌گیرد و امام صادق (ع) می‌فرماید: «لباس نازک و بدنه نما نپوشید، زیرا چنین لباسی نشانه سستی و ضعف دینداری فرد است.

(دین و زندگی ۳، درس ۱۰)

۵۷- گزینه «۳»

(محمد رضا خرهکیان)

فلسفه (چرایی) حجاب از دقت در عبارت شریفه «إِنْ يَعْرِفُنَّ فَلَا يُؤْذِنُونَ» فهمیده می‌شود که به عفاف شناخته شدن را بیان می‌دارد تا کمتر مورد اذیت و آزار قرار بگیرند و عبارت قرائی «يَدِنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيَّهِنَّ» به حدود حجاب اشارة دارد. زنان و مسلمانان از ابتدا با حجاب آشنا بودند ولی حدود آن را نمی‌دانستند که در آیه به نزدیکتر کردن جلباب‌ها (رسرو) خود اشاره می‌شود.

(دین و زندگی ۳، درس ۱۰)

۵۷- گزینه «۴»

(مرتضی محسنی‌کبیر)

امدن پیامبر جدید و آوردن (ایمان) کتاب جدید نشانگر این است که بخشی از تعليمات پیامبر قبلی اکنون نمی‌تواند پاسخ‌گوی نیازهای مردم باشد.

سراج‌جام کسانی که به آخرین پیامبر یعنی دین اسلام ایمان نیاورده‌اند در آیه ۱۳۶ سوره بقره مندرج است: «وَ مَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ إِلَهَ إِلَيْهِ فَلَمْ يَقْبَلْ مِنْهُ وَ هُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ: هرکس که دینی جز اسلام اختیار کند هرگز از او پذیرفته نخواهد شد و در آخرت از زیان کاران خواهد بود.»

(دین و زندگی ۳، درس ۱۰)

۵۷- گزینه «۳»

(محمد رضا خرهکیان)

خداآوند در آیه ۹۷ سوره نحل محل فرماید: «هرگز، از مرد و زن، عمل صالح انجام دهد و اهل ایمان باشد خداوند به او حیات پاکیزه و پاک می‌بخشد.» و این آیه شریفه با توجه به حقوق برابر انسان‌ها اشاره به تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت دارد.

(دین و زندگی ۳، درس ۱۰)

۵۷- گزینه «۲»

(امین اسریان پور)

انحراف در تعالیم اسلامی معلول عدم عصمت پیامبر در تعليم و تبیین دین و وحی الهی و سلب امکان هدایت از مردمان، ناشی از عدم عصمت پیامبر در حوزه دیافت و ابلاغ وحی است.

(دین و زندگی ۳، درس ۱۰)

ترجمه متن گلورست:

آمریکایی‌ها سالانه ۱۰۰ میلیارد کیسه خواربار استفاده می‌کنند. یک تخمین نشان می‌دهد که آمریکایی‌ها سالانه بیش از ۱۲ میلیون بشکه نفت را فقط برای تولید کیسه‌های نایلونی خواربار مصرف می‌کنند که تنها سی از یکبار استفاده در نهایت در محل دفن زباله‌ها قرار می‌گیرند و قرن‌ها طول می‌کشد تا تجزیه شوند. کیسه‌های کاغذی نیز مشکل‌ساز هستند. برای اطمینان از آن‌ها به اندازه کافی محکم هستند تا یک بار پر را تحمل کنند، بیشتر آن‌ها از کاغذهای بکر تولید می‌شوند که نیاز به قطع درختانی دارد که دی‌اکسید کربن را جذب می‌کنند. تخمین زده می‌شود که سالانه حدود ۱۵ میلیون درخت برای تولید ۱۰ میلیارد کیسه کاغذی که هر ساله در ایالات متحده از آن استفاده می‌کنند، قطع می‌شود. یادتان باشد هنگام خرید، یک کیسه چند بار مصرف همراهان داشته باشید و آن موقع که از شما می‌پرسند: «کیسه» کاغذی [می‌خواهید] یا پلاستیکی؟» می‌توانید بگویید: «جیج کدام».

(حسن رومنی)

گزینه ۲ - ۸۸

نکته مهم درسی:

برای بیان منظور و هدف از انجام کاری می‌توانیم از مصدر با "to" استفاده کنیم (رد گزینه‌های ۱ و ۳). با توجه به این که بعد از "produce" مفعول آمده است، مصدر مورد نظر نباید حالت مجھولی داشته باشد (رد گزینه ۴).

(گلورست)

(حسن رومنی)

گزینه ۱ - ۸۹

- (۱) محل دفن زباله
- (۲) جایگزین، انتخاب
- (۳) تقدا
- (۴) تحویل، مرسوله پستی

(گلورست)

(حسن رومنی)

گزینه ۱

- (۱) تحمل کردن، نگهدارشتن
- (۲) صرفه جویی کردن، نجات دادن
- (۳) کنار گذاشتن، اختصاص دادن، مضایقه کردن
- (۴) دسترسی داشتن

(گلورست)

(حسن رومنی)

گزینه ۳ - ۹۱

- (۱) فاسد کردن (شدن)، خراب کردن (شدن)
- (۲) آلووده کردن
- (۳) جذب کردن
- (۴) جایگزین کردن، سر جای خود گذاشتن

(گلورست)

(حسن رومنی)

گزینه ۴ - ۹۲

نکته مهم درسی:

با توجه به مفهوم جمله، "you" که قبل از جای خالی آمده است نقش مفعولی دارد؛ پس به فعل مجھول برای کامل کردن جمله نیاز داریم و فقط در گزینه ۴ « فعل مجھول داریم.

(گلورست)

(عمران نوری)

ترجمه جمله: «خانمی که داشت مصاحبه می‌شد پاسخ فوری نداد و گفت: «به مقداری زمان نیاز دارم تا درباره این پیشنهاد شغلی فکر کنم پیش از آن که تصمیم بگیرم.»

(۱) یادآوری کردن

(۲) در نظر گرفتن، فکر کردن درباره

(۳) به دست آوردن، دست یافتن

(وازگان)

گزینه ۴ - ۸۲

ترجمه جمله: «خانمی که داشت مصاحبه می‌شد پاسخ فوری نداد و گفت: «به مقداری زمان نیاز دارم تا درباره این پیشنهاد شغلی فکر کنم پیش از آن که تصمیم بگیرم.»

(۱) یادآوری کردن

(۲) تأیید کردن

(۳) به دست آوردن، دست یافتن

(وازگان)

گزینه ۴ - ۸۳

ترجمه جمله: «فسران پلیس مطمئن هستند که بالأخره مردی را که مسئول مرگ جک است شناسایی کرده‌اند.»

(۱) تأسیس کردن

(۲) مجروح کردن

(۳) قدردانی کردن، درک کردن

(وازگان)

گزینه ۱ - ۸۴

ترجمه جمله: «در میان همه افراد حاضر در نشست علمی، او یکی از برجسته‌ترین اعضاً جامعه علمی بود.»

(۱) بر جسته

(۲) تغیری

(۳) مشابه

(وازگان)

گزینه ۴ - ۸۵

ترجمه جمله: «من لباس‌هایم را بازتابی از شخصیت‌می دام، وقتی مردم به من و لباس‌هایم نگاه می‌کنند، می‌توانند تصور کنند که من چه نوع فردی هستم.»

(۱) ترکیب

(۲) الهام

(۳) بازتاب، انعکاس

(وازگان)

گزینه ۲ - ۸۶

ترجمه جمله: «جالب است بدانید که نوشته‌های او از هنر باستانی تا [هنر] امروزی را در بر می‌گیرد و شامل بررسی نقاشی‌های جور جونه می‌شود.»

(۱) باستانی

(۲) داخلی، خانگی

(۳) در دسترس، موجود

(وازگان)

گزینه ۲ - ۸۷

ترجمه جمله: «علی‌رغم این حقیقت که «از دل برود هر آن که از دیده برفت.» از وقتی تو ماس از کشور رفته، دلم برای او خیلی تنگ شده است و حتی حس می‌کنم کمی بیشتر از قبل او را دوست دارم.»

(۱) دور باش، غریب باش

(۲) از دل برود هر آن که از دیده برفت

(۳) مار گزیده از رسیمان سیاه و سفید می‌ترسد

(۴) هر سری عقای دارد

(وازگان)

ترجمه متن در گ مطلب دوم:

از سال ۱۹۳۰، نمرات اندازه‌گیری ضریب هوش (IQ) در سراسر جهان افزایش یافته است. جیمز فلین اولین بار این پدیده را در دهه ۱۹۸۰ در ایالات متحده کشف کرد. تجزیه و تحلیل بیشتر نشان داد که این پدیده در هر کشوری که چنین داده‌هایی جمع‌آوری شده است، رخ می‌دهد. این روند به عنوان اثر فلین شناخته می‌شود، که هر سال نمرات آزمون هوش در سراسر جهان افزایش می‌یابند. محققان حجم قابل توجهی از تحقیق و بررسی را نه تنها به دلیل گسترهٔ جغرافیایی آن، بلکه به این دلیل که این افزایش هر ساله در قرن گذشته رخ داده است، به آن اختصاص داده‌اند.

آیا داریم باهوش‌تر می‌شویم؟ بطوط کلی، تست‌های IQ برای اندازه‌گیری هوش سیال و هوش متبلور طراحی می‌شوند. هوش سیال به توانایی‌های حل مسئله، مانند جستجو برای الگوها و استفاده از نشانه‌های بصری برای حل مسائل اشاره دارد. هوش متبلور به مهارت‌های آموخته‌شده مانند راضیات و واگان اشاره دارد. زمانی که تست‌های هوش انجام می‌شوند، میانگین نتایج آزمون را ۱۰۰ با انحراف معیار ۱۵ تا ۱۶ امتیاز قرار می‌دهند. توزیع نمره آزمون با هر دستهٔ جدید از شرکت‌کنندگان در آزمون مجدد استانداردسازی می‌شود. به طوری که عدد ۱۰۰ بطوط میانگین نمره آزمون دهنده‌گان آن سال را نشان می‌دهد. وقتی آزمون دهنده‌گان جوان‌تر در آزمون‌های قدیمی‌تر شرکت می‌کنند، میانگین نمره آن‌ها بالاتر از میانگین گروه قبلی است: اثر فلین.

(سپهر برومندپور)

۹۷- گزینه «۲»

ترجمه جمله: «با توجه به متن، صحیح است که ...»

«تست‌های هوش معمولاً به گونه‌ای طراحی می‌شوند که میانگین نمره ۱۰۰ داشته باشند.»

(درک مطلب)

(سپهر برومندپور)

۹۸- گزینه «۳»

ترجمه جمله: «کدامیک از موارد زیر را می‌توان از متن استنباط کرد؟»

«انری که برای اولین بار توسط جیمز فلین کشف شد منحصر به ایالات متحده نیست.»

(درک مطلب)

(سپهر برومندپور)

۹۹- گزینه «۴»

ترجمه جمله: «کدامیک از موارد زیر نمونه‌ای از مهارت‌های مرتبط با هوش متبلور است؟»

«دانستن نحوه خواندن یک کتاب داستان»

(درک مطلب)

(سپهر برومندپور)

۱۰۰- گزینه «۱»

ترجمه جمله: «کلمه "devoted" در پارagraf «۱» از لحاظ معنایی به ... نزدیک‌ترین است.»

«dedicated» (اختصاص دادن)

(درک مطلب)

دو ناشر بزرگ فرهنگ لغت، میریام-ویستر و "Dictionary.com"، کلمه "pandemic" (بیماری همه‌گیر) را به عنوان کلمه سال ۲۰۲۰ انتخاب کرده‌اند. میریام-ویستر گفت تصمیمش بر اساس «تعداد بسیار بالای» افرادی است که در فرهنگ لغت آتلاین آن در سال [۲۰۲۰] [کلمه] "pandemic" را جستجو کرده‌اند.

سازمان جهانی بهداشت (WHO) کووید-۱۹ را در ۱۱ مارس ۲۰۲۰ یک بیماری همه‌گیر اعلام کرد. فرهنگ لغت آموزشی میریام-ویستر "pandemic" (همه‌گیری) را به عنوان رویدادی تعریف می‌کند که در آن یک بیماری بسیار سریع گسترش می‌یابد و تعداد زیادی از مردم را در یک منطقه گسترشی یا در سراسر جهان تحت تأثیر قرار می‌دهد. جستجو و جزو برای اکمله "Dictionary.com" در وب سایت میریام-ویستر در ۱۱ مارس ۲۰۲۰ پیش از ۱۱۵۰۰۰ درصد نسبت به سال قبل افزایش یافت.»

سایر فرهنگ‌های لغت نیز اصطلاحات مرتبط با کووید-۱۹ را به عنوان کلمه سال ۲۰۲۰ خود انتخاب کردند. فرهنگ لغت کمربیج بریتانیا کلمه "quarantine" (قرنطینهٔ فردی) را انتخاب کرد. این فرهنگ لغت گفت که جستجو و جزو برای این کلمه در ماه مارس افزایش یافته، زمانی که بسیاری از کشورها دستور محدودیت‌های عمومی برای محدود کردن گسترش کووید-۱۹ را صادر کردند. دیکشنری کالیز، دیگر ناشر انگلیسی، کلمه "lockdown" (قرنطینهٔ عمومی) را انتخاب کرد. این فرهنگ لغت گفت که این کلمه نشان‌دهنده یک تجربه مشترک برای مردم در سراسر جهان است. در دوران قرنطینه در سال ۲۰۲۰، کالیز بیان کرد «زندگی عمومی عادی به حالت تعليق درآمده است». و «ما تعداد کمی از مردم و مکان‌های کمتری را می‌بینیم، همچنین افروز که قرنطینه اکتوبر به عنوان یک اقدام سلامت عمومی» تلقی می‌شود.

(محمد ظاهری)

۹۳- گزینه «۱»

ترجمه جمله: «بهترین عنوان برای متن چیست؟»

«کلمه سال ۲۰۲۰

(درک مطلب)

۹۴- گزینه «۲»

ترجمه جمله: «کدامیک از موارد زیر در متن تعریف شده است؟»

«pandemic» (همه‌گیری)

(درک مطلب)

۹۵- گزینه «۳»

ترجمه جمله: «طبق پاراگراف «۲»، جستجو و جزو برای کلمه "pandemic" در وب‌سایت‌های میریام-ویستر و "Dictionary.com" در روزی که سازمان جهانی بهداشت (WHO) کووید-۱۹ را یک بیماری همه‌گیر اعلام کرد، به طور قابل ملاحظه‌ای افزایش یافت.»

(درک مطلب)

۹۶- گزینه «۴»

ترجمه جمله: «بر اساس متن، فرهنگ‌های لغت کمربیج و کالیز کلماتی را انتخاب کرددند که با انتخاب میریام-ویستر برای کلمه سال ۲۰۲۰ متفاوت بود.»

(درک مطلب)

(بهراد زنگنه قاسم‌آبردی)

۳ عدد اول را به ترتیب (از کوچک به بزرگ)، x_1 و x_2 و x_3 می‌نامیم:

$$\frac{x_1 + x_2 + x_3}{3} = 78 \Rightarrow x_1 + x_2 + x_3 = 3 \times 78 = 234$$

حاصل جمع سه عدد، یک عدد زوج شده است، پس هر ۳ عدد زوج اند یا دو تا فرد و یکی زوج هر ۳ زوج نمی‌توانند باشند چون ۳ عدد زوج اول نداریم.

پس دو تا فردند و یکی زوج، از طرفی هر سه اول هم هستند و چون یکی شان زوج است، پس $x_1 = 2$ (چون تنها عدد اول زوج فقط ۲ است). پس $x_1 = 2$ در نتیجه:

$$x_2 + x_3 = 234 - 2 = 232$$

$$= \frac{232}{2} = 116$$

(ریاضی و آمار (۱)، کلر با داروهای آماری، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۸)

(سعید عزیز‌قانی)

با اضافه کردن داده‌های ۱۵ و ۲۵، میانگین داده‌های جدید نیز ۲۰ است. چون میانگین داده‌های ۱۵ و ۲۵ همان ۲۰ است.

رابطه واریانس داده‌های قدیم را می‌نویسیم:

$$\sigma^2 = \frac{(x_1 - 20)^2 + \dots + (x_{10} - 20)^2}{10} = 5$$

$$\Rightarrow (x_1 - 20)^2 + \dots + (x_{10} - 20)^2 = 50$$

حالا رابطه واریانس داده‌های جدید را می‌نویسیم. ۲ داده اضافه شده بنابراین تعداد داده‌های جدید ۱۲ تا است.

$$\sigma^2_{\text{جدید}} = \frac{(x_1 - 20)^2 + \dots + (x_{10} - 20)^2 + (25 - 20)^2 + (15 - 20)^2}{12} = \frac{50 + 25 + 25}{12} = \frac{100}{12} = \frac{25}{3}$$

(ریاضی و آمار (۱)، کلر با داروهای آماری، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۱)

(محمد میری)

فرض می‌کنیم تعداد متغیرها در حالت اول m باشد. در این صورت زاویهبین دو شعاع متواالی در حالت اول $\frac{360^\circ}{m}$ است. حال با اضافه کردن یکمتغیر دیگر، زاویه بین دو شعاع متواالی $\frac{360^\circ}{m+1}$ خواهد شد که نسبت به حالت اول 5° کاهش پیدا کرده است، پس داریم:

$$\frac{360^\circ}{m} - \frac{360^\circ}{m+1} = 5^\circ \Rightarrow \frac{1}{m} - \frac{1}{m+1} = \frac{5^\circ}{360^\circ}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{m} - \frac{1}{m+1} = \frac{1}{72} \Rightarrow \frac{m+1}{m(m+1)} - \frac{m}{m(m+1)} = \frac{1}{72}$$

$$\Rightarrow \frac{m+1-m}{m(m+1)} = \frac{1}{72} \rightarrow m(m+1) = 72$$

$$\Rightarrow m^2 + m - 72 = 0 \Rightarrow (m+9)(m-8) = 0$$

$$\begin{cases} m = -9 \\ m = 8 \end{cases}$$

$$=\frac{360^\circ}{8} = 45^\circ$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داروهای آماری، صفحه‌های ۷۷ تا ۷۹)

۱۰۵ - گزینه «۲»

ریاضی

(علیرضا عبدی)

ابتدا به کمک قضیه فیثاغورس و حل معادله، مقدار x را به دست می‌آوریم:

$$\text{قضیه فیثاغورس} \rightarrow (x+1)^2 + 8^2 = (2x)^2$$

$$\Rightarrow x^2 + 1 + 2x + 64 = 4x^2$$

$$\Rightarrow 4x^2 - x^2 - 65 - 2x = 0$$

$$\Rightarrow 3x^2 - 2x - 65 = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = (-2)^2 - 4(3)(-65) = 4 + 780 = 784 = (28)^2$$

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-(-2) \pm 28}{2(3)} = \frac{x > 0}{6} = \frac{2+28}{6} = \frac{30}{6} = 5$$

مساحت مثلث برابر است با:

$$S = \frac{1}{2}(x+1)(8) = 6 \times 4 = 24$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۱۹ تا ۳۲)

۱۰۶ - گزینه «۶»

(بهراد زنگنه قاسم‌آبردی)

f(8) زمانی به دست می‌آید که $x + \frac{1}{x} = 3$ باشد، در نتیجه:

$$(x + \frac{1}{x})^2 = x^2 + \frac{1}{x^2} + 2 = 9 \Rightarrow x^2 + \frac{1}{x^2} = 7$$

پس کافی است $x^2 + \frac{1}{x^2}$ را برابر ۷ قرار دهیم، در نتیجه:

$$f(8) = 7 + 15 = 22$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵ تا ۵۵)

۱۰۷ - گزینه «۲»

(سعید عزیز‌قانی)

محور تقارن سه‌می داده شده یک خط عمودی است و نقطه موجود روی خط عمودی هم طول هستند. بنابراین طول نقاط A و B برابر است:

$$3k - 1 = 2k + 1 \Rightarrow k = 2$$

اگر $k = 2$ باشد، طول نقاط A و B برابر ۵ است. بنابراین معادله محور تقارن سه‌می به صورت $x = 5$ است.

$$\text{ضریب}(x) = -\frac{a-11}{2 \times (x^2)} = -\frac{a-11}{2a} = 5$$

$$\Rightarrow 10a = 11 - a \Rightarrow a = 1$$

$$\Rightarrow a + k = 1 + 2 = 3$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

۱۰۸ - گزینه «۱»

(سعید عزیز‌قانی)

هر چهار مورد را جداگانه بررسی می‌کنیم:

الف) این سؤال جهت‌دار است و به ذهن خواننده جهت می‌دهد، بنابراین نباید در پرسشنامه باشد. پس این جمله غلط است.

ب) این جمله درست است.

پ) «قطر تنه درختان» یک متغیر کمی نسبتی است، پس این جمله غلط است.

ت) این جمله درست است.

(ریاضی و آمار (۱)، کلر با داروهای آماری، صفحه‌های ۷۷ تا ۸۳)

(همه نصیری)

«۱۱۲- گزینه ۳»

با توجه به اطلاعات سؤال داریم:

$$= ۱۸۰۰ \text{ افراد شاغل}$$

$$= ۲۰۰ \text{ افراد بیکار}$$

$$= ۱۸۰۰ + ۲۰۰ = ۲۰۰۰ \text{ افراد فعال}$$

وقتی عده‌ای شغل خود را از دست می‌دهند به تعداد بیکارها اضافه می‌شود.

در نتیجه:

$$\frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} = \frac{۲۰۰}{۲۰۰۰} \Rightarrow \frac{۲۰۰+x}{۲۰۰۰} = \frac{۱۵}{۱۰۰}$$

$$\Rightarrow \frac{۲۰۰+x}{۲۰} = \frac{۱۵}{۱} \Rightarrow ۲۰۰+x = ۳۰۰ \Rightarrow x = ۱۰۰$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

(پواد؛ زنگنه قاسم‌آبادی)

«۱۱۳- گزینه ۲»

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{میم و جواد است} \text{ یا} \text{ علی و جواد هست ولی} \text{ یا} \text{ جواد هست ولی} \\ \text{علی و میم نیست} \text{ یا} \text{ میم نیست} \end{array} \right\} = \text{حالات ممکن}$$

$$= \binom{5}{3} + \binom{5}{2} + \binom{5}{2} = ۱۰ + ۱۰ + ۱۰ = ۳۰$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

(علیرضا عبدی)

«۱۱۴- گزینه ۳»

$$n(S) = \binom{7}{2} = \frac{7!}{2! 5!} = \frac{7 \times 6 \times 5!}{5! 2} = ۲۱$$

$$n(A) = \binom{4}{2} + \binom{3}{2} = ۶ + ۳ = ۹$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{9}{21} = \frac{3}{7}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۱ تا ۲۷)

(علی شهرابی)

«۱۱۵- گزینه ۴»

تعداد کل دانشآموزان ۱۰ نفر است و می‌خواهیم یک گروه ۴ نفری از بین آن‌ها انتخاب کنیم، پس:

$$n(S) = \binom{10}{4} = \frac{10 \times 9 \times 8 \times 7}{4 \times 3 \times 2} = ۲۱۰$$

حال قرار است تعداد دهمی‌ها و یازدهمی‌ها یکسان نباشد.

از پیشامد متمم استفاده می‌کنیم:

$$\text{تعداد دهمی‌ها و یازدهمی‌ها} \xrightarrow{\text{تعداد دهمی‌ها و یازدهمی‌ها یکسان باشد}} \text{تعداد دهمی‌ها و یازدهمی‌ها} \xleftarrow{\text{متضمن}} A'$$

تعداد اعضای پیشامد A' را حساب می‌کنیم (۲ دهمی و ۲ یازدهمی):

$$n(A') = \binom{4}{2} \times \binom{6}{2} = ۶ \times ۱۵ = ۹۰$$

$$P(A') = \frac{۹۰}{۲۱۰} = \frac{۳}{۷}$$

پس:

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{۳}{۷} = \frac{۴}{۷}$$

در نتیجه:

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۱ تا ۲۷)

(ابوالفضل بواری)

«۱۰۸- گزینه ۱»

p	q	$p \vee q$	$p \Rightarrow q$
د	د	د	د $\rightarrow$ قق
د	ن	د	ن
ن	د	د	د $\rightarrow$ قق
ن	ن	ن	د

$$\begin{aligned} p \equiv q \equiv T &\Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \text{(الف) } (p \vee \sim q) \Rightarrow \sim p \equiv (\overbrace{T \vee F}^T) \Rightarrow F \equiv F \\ \text{(ب) } \sim(p \wedge q) \Rightarrow p \wedge \sim q \equiv (\overbrace{T \wedge T}^T) \Rightarrow T \wedge F \equiv T \\ \text{(پ) } (p \Leftrightarrow q) \Leftrightarrow ((p \wedge q) \vee (\sim p \vee q)) \\ \equiv (\overbrace{T \Leftrightarrow T}^T) \Leftrightarrow ((\overbrace{T \wedge T}^T) \vee (\overbrace{F \vee T}^T)) \equiv T \end{array} \right. \\ p \equiv F &\Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \text{(ب) } \sim(p \wedge q) \Rightarrow (p \wedge \sim q) \equiv T \Rightarrow F \equiv F \\ \text{(پ) } (p \Leftrightarrow q) \Leftrightarrow ((p \wedge q) \vee (\sim p \vee q)) \equiv F \Leftrightarrow T \equiv F \end{array} \right. \end{aligned}$$

پس ارزش هیچ‌یک از گزاره‌ها همواره درست نیست.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۵)

(پواد؛ زنگنه قاسم‌آبادی)

«۱۰۹- گزینه ۱»

f همانی است، یعنی ورودی هر چه باشد، خروجی هم همان است.

$$f(-2) = -2$$

g تابعی ثابت است، چون $g(3) = 4$ پس $g(-2) = 4$ است.

$$\Rightarrow (2f - 3g)(-2) = 2f(-2) - 3g(-2) = 2(-2) - 3(4)$$

$$= -4 - 12 = -16$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۷)

(علیرضا عبدی)

«۱۱۰- گزینه ۲»

$$\begin{aligned} | -[5 \times (-\frac{3}{5})] + [4 \times (-\frac{3}{5})] | &= | -[-3] + [-\frac{12}{5}] | \\ &= | -(-3) + [-2 / ...] | = | +3 - 3 | = 0 \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۴)

(سعید عزیزانی)

«۱۱۱- گزینه ۲»

دامنه تابع f و g را یافته و بین آن‌ها اشتراک می‌گیریم. برای پیدا کردن اشتراک فقط کافی است بیاید کدامیک از اعضای دامنه تابع f در تابع g مشکلی ندارد و زیر رادیکال را منفی نمی‌کند، بنابراین:

$$D_f \cap D_g = \{-1, 1\}$$

پس تابع خواسته شده را با دو عدد ± 1 می‌سازیم:

$$(\frac{2g}{f^2 - 1})(1) = \frac{2g(1)}{f^2(1) - 1} = \frac{2 \times 0}{(-2)^2 - 1} = 0$$

$$(\frac{2g}{f^2 - 1})(-1) = \frac{2g(-1)}{f^2(-1) - 1} = \frac{2 \times 0}{(2)^2 - 1} = 0$$

$$\Rightarrow \frac{2g}{f^2 - 1} = \{(1, 0), (-1, 0)\}$$

برد یک عضو متمایز دارد.

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۳)

(ابوالفضل بخاری)

همه اعداد را به صورت یک عدد توان دار بر مبنای ۲ می نویسیم:

$$\begin{aligned} 2^x \times 4^x \times 8^x \times \dots \times 2048^x &= 2^x \times (2^2)^x \times (2^3)^x \times \dots \times (2^{11})^x \\ &= 2^x \times 2^2x \times 2^3x \times \dots \times 2^{11}x \\ &= 2^{x+2x+3x+\dots+11x} = 2^{66}x \end{aligned}$$

تذکر:

$$x + 2x + 3x + \dots + 11x = (1+2+3+\dots+11)x$$

$$= \frac{11 \times (11+1)}{2} x = 66x$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فلکی و غیرفلکی، صفحه های ۶۸ تا ۷۲ و ۸۶ تا ۹۴)

اقتصاد

(خطمه هایی)

«۳» - گزینه ۳

- (الف) نیازهای انسان مراتبی دارد. به طور طبیعی اولین مرتبه از نیازهای اولیه زندگی، «مادی» است.
- (ب) کمیابی: ۱- منابع و امکانات موجود محدود است. ۲- انسان در بهره برداری از منابع و امکانات موجود محدود است.
- (ج) جامعه اسلامی، برای حفظ هویت و استقلال سیاسی و فرهنگی خود، باشد و پیشرفت اقتصادی به مثابة یکی از مهمترین ابزارها در این مسیر توجه کند.
- (د) افراد، خانواده ها یا شرکت ها، انواع مؤسسات انتفاعی یا غیرانتفاعی، خیریه ها بازیگران خرد و دولت بازیگر کلان در عرصه اقتصاد هستند.
- (اقتصاد، اقتصاد اقتصادی، صفحه های ۸، ۱۸ و ۲۱)

(سرین پغفری)

«۲» - گزینه ۲

(الف)

کشش قیمتی تقاضا	شیب منحنی تقاضا	نوع کالا
کم	زیاد	ضروری
زیاد	کم	لوکس (تجملی)

(ب) اگر در بازار، قیمت کالایی در حال افزایش باشد $\leftarrow$ به دلیل کمبود (فرزونی تقاضا بر عرضه) قیمت به سمت قیمت تعادلی پیش می رود. در سطوح قیمت پایین تر از قیمت تعادلی، مصرف کنندگان به دلیل ارزان بودن کالا، مایل به خرید تعداد واحد بیشتری از کالا هستند. در این حالت در بازار این کالا، کمبود عرضه یا مازاد تقاضا وجود دارد. زیرا به دلیل ارزان بودن کالا، تقاضا برای آن زیاد است. درحالی که تولید کنندگان برای تولید آن کالا به آن مقدار، انگیزه کافی ندارند؛ درنتیجه تولید و عرضه آن کم می شود. در صورت ادامه این روند چون گروهی از مصرف کنندگان موفق به خرید کالای مورد نیاز خود نخواهند شد، این گروه برای خرید کالا حاضر خواهند بود مبلغ بالاتری بپردازند و این امر سبب افزایش قیمت کالا می شود. افزایش قیمت باعث می شود که از یک سو تولید کنندگان رغبت بیشتری به تولید نشان دهند و از سوی دیگر مصرف کنندگان از مصرف خود بکاهند. این افزایش قیمت تا رسیدن به سطح قیمت تعادلی و از بین رفتن فاصله بین عرضه و تقاضا ادامه می باید.

(پ) در کشور ما شرکت های خودرویی (به دلیل قانونی) انحصارگر در فروش کالای خود به شمار می روند.

در بازار انحصاری، انحصارگر قیمت گذار است و خریداران قیمت پذیر.

(امیر زر اندوز)

«۱۶» - گزینه ۱

با توجه به جمله عمومی دنباله متشابه داریم:

$$b_n = \frac{n(n+1)}{2} \xrightarrow{n=20} b_{20} = \frac{20 \times 21}{2} = 210$$

$$a_n = 2n - 10 \xrightarrow{a_n=210} 210 = 2n - 10$$

$\Rightarrow 2n = 220 \Rightarrow n = 110$
(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فلکی، صفحه های ۵۰ تا ۶۰)

(امیر زر اندوز)

«۱۷» - گزینه ۳

از نمودار داده شده، نتیجه می گیریم که:

$$\bar{x} = 11, \sigma = 2$$

لذا داریم:

$$A = (3 \times 11) \times 2 = 33 \times 2 = 66$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه های ۳۵ تا ۳۷)

(ابوالفضل بخاری)

«۱۸» - گزینه ۲

۳ جمله اول دنباله حسابی را برطبق قاعدة زیر در نظر می گیریم:
جمله وسط را t در نظر گرفته و برحسب اختلاف مشترک (d) می نویسیم.

$$t - d, t, t + d$$

$$(t - d) + t + (t + d) = 30 \Rightarrow 3t = 30 \Rightarrow t = 10$$

$$(t - d) \times t \times (t + d) = 840 \Rightarrow (10 - d)(10 + d) = 840$$

$$\Rightarrow 100 - d^2 = 840$$

$$\Rightarrow 100 - 840 = d^2 \Rightarrow 16 = d^2 \xrightarrow{d>0} d = 4$$

$$t = 10 \Rightarrow a_1 = 6 \xrightarrow[6]{(10-4, 10, 10+4)} 14$$

$$a_n = 50 \Rightarrow a_1 + (n-1)d = 50 \Rightarrow (n-1) \times 4 = 50 - 6$$

$$\Rightarrow n-1 = \frac{44}{4} \Rightarrow n-1 = 11 \Rightarrow n = 12$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فلکی، صفحه های ۶۱ تا ۷۲)

(ابوالفضل بخاری)

«۱۹» - گزینه ۴

جملات $\frac{x}{25}, x, 5x+20$ ، سه جمله متولی دنباله هندسی هستند؛ پس داریم:

$$x^2 = \left(\frac{x}{25}\right)(5x+20) \Rightarrow x^2 = \left(\frac{x}{25}\right)(5x) + \left(\frac{x}{25}\right)(20)$$

$$\Rightarrow x^2 = \frac{x^2}{5} + \frac{4x \times 5}{5} \xrightarrow{5x^2=x^2+4x} 5x^2 = x^2 + 4x$$

$$\Rightarrow 4x^2 - 4x = 0$$

$$\Rightarrow 4x(x-1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x = 1 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{x=1} 1, z, 25 \Rightarrow z^2 = 1 \times 25 \Rightarrow z^2 = 25 \Rightarrow z = 5$$

$$\xrightarrow{x=1} \frac{1}{25}, y, 1$$

$$\Rightarrow y^2 = \frac{1}{25} \times 1 \Rightarrow y^2 = \frac{1}{25} \Rightarrow y = \frac{1}{5}$$

$$x + y + z = 1 + \frac{1}{5} + 5 = \frac{31}{5} = \frac{6}{5}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرفلکی، صفحه های ۵۷ تا ۶۳)

(مهندسی فنیانی)

قيمت جدید کالای سرمایه‌ای (الف)

$$\frac{15}{100} \times \text{قيمت أولية کالای سرمایه‌ای} - \text{قيمت أولية کالای سرمایه‌ای} =$$

$$\Rightarrow 81/6 = x - \frac{15}{100}x$$

$$\Rightarrow 81/6 = \frac{85}{100}x \Rightarrow x = 96$$

(ب)

$\frac{\text{قيمت أولية کالا}}{\text{عمر مفید کالا}} = \text{هزینه استهلاک با درنظر گرفتن قيمت أولية کالا}$

$$\frac{96}{8} = \text{هزینه استهلاک با درنظر گرفتن قيمت أولية کالا}$$

(ج)

$$\text{ميiliard رial} = 12 \times 3 = 36$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

(فاطمه هیاتی)

«گزینه ۴»

(الف) اتحادیه ملل جنوب شرق آسیا معروف به آسه‌آن (ASEAN) با ده عضو، پس از آمریکا، زاین و اتحادیه اروپا چهارمین منطقه قدرتمند تجاری در جهان بهشمار می‌رود.

(ب) به ترتیب هریک از موارد ذکر شده در صورت سؤال به اصول ۴۴ و ۵۱ تا ۵۵ قانون اساسی اشاره دارند.

(ج) بررسی قسمت «ج» در گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست است. در اسناد اعتباری دیداری (چک): صاحبان این نوع اسناد، مبلغ مورد نظر را در وجه خود یا هر کسی که مایل باشند، بر روی سند یادداشت می‌کنند.

گزینه «۲»: نادرست است. زمان بازپرداخت این دسته از اسناد یک سال یا کمتر است.

گزینه «۳»: نادرست است. در صورتی که طلبکار قبل از زمان سرسید سفته به پول آن نیاز پیدا کند، می‌تواند سفته را ظهernoیسی کند و با دریافت مبلغ کمتری، طلب خود را به دیگری انتقال دهد.

گزینه «۴»: صحیح است.

(د) منظور از «واراق بهادرار»، اسنادی است که در فرایند تأمین منابع مالی به عنوان تضمین صادر می‌شود و این اوراق به دو دسته کلی «واراق سهام» و «اوراق مشارکت» تقسیم می‌شود.

(اقتصاد، تربیتی، صفحه‌های ۶۷، ۶۸، ۷۳، ۹۷، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۳۰ تا ۱۳۲)

(فاطمه صفری)

«گزینه ۴»

(الف) گاهی علت تورم و کاهش قدرت خرید پول، نابرابری عرضه و تقاضای کل در جامعه است. این فرونوی تقاضا بر عرضه به صورت افزایش قیمت‌ها بروز می‌کند. همچنین اگر افزایش پول در جامعه با افزایش تولید هماهنگ نباشد، می‌تواند سبب تورم و کاهش قدرت خرید پول شود.

(ب) پول در مقالی «سطح عمومی قیمت‌ها» ارزش خود را حفظ نکرده است.

(ج) رابطه قدرت خرید پول با «سطح عمومی قیمت‌ها» یک رابطه معکوس است. هرچه سطح عمومی قیمت‌ها افزایش یابد، قدرت خرید پول کاهش می‌یابد و برعکس، با پایین رفتن سطح عمومی قیمت‌ها، قدرت خرید پول افزایش می‌یابد.

ت) در سطوح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی، مصرف‌کنندگان به دلیل قیمت بالا، مایل به خرید تعداد واحد کمتری از کالا هستند. در این حالت در بازار این کالا، مازاد عرضه یا کمبود تقاضا وجود دارد. زیرا گروهی از تولیدکنندگان برای محصولات خود خریدار پیدا نمی‌کنند. در این حالت به دلیل گران بودن کالا، تولیدکنندگان که به دنبال کسب سود بیشتری هستند، به تولید بیشتر می‌پردازنند در حالی که مصرف‌کنندگان به خرید و مصرف این کالای گران تمایل نشان نمی‌دهند.

قيمت بازار حتماً از قيمت تعادلي بيشتر است و فقط در گزينه‌های «۲» و «۴» قيمت بازار از ۳۰۰ تومن بيشتر است.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۸)

«گزینه ۳»

(نسرين بعفرى) هزینه استهلاک، تفاوت بين ناخالص و خالص است چه توليد ملي باشد و چه توليد داخلی باشد.

هزینه استهلاک = توليد خالص ملي - توليد ناخالص ملي
ولي در صورت مسئله به جاي «توليد خالص ملي» مقدار «توليد خالص داخلی» را داده که با فرمول زير، آن را به « ملي» تبديل مي‌کنيم:

$$+ \text{توليد خالص داخلی} = \text{توليد خالص ملي}$$

توليد خارجيان مقيم كشور - توليد افراد كشور که در خارج ساكن هستند

$$350,000 + 15,000 - 20,000 = 345,000$$

توليد خالص ملي

$$\text{ميiliard واحد پولي} = 345,000$$

$$\text{ميiliard واحد پولي} = 30,000$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۴)

«گزینه ۴»

(نسرين بعفرى) (الف) توليد كل جامعه (توليد ناخالص داخلی (GDP)) را با سه روش هزینه‌ای، درآمدی و ارزش افزوده محاسبه می‌کنند. در نتيجه عدد بدست آمده در صورت سؤال همان توليد كل (توليد ناخالص داخلی) است که با روش ارزش افزوده محاسبه شده است.

(ب) دو شاخص توليد ناخالص ملي و توليد ناخالص داخلی درتعريف با هم تفاوت دارند اما در عمل، جز در مورد برخی كشورها، همانند هنگ کنك (که حضور چشمگيري از توليدکنندگان چند مليتی دارند و توليد ناخالص داخلی بيشتر از توليد ناخالص ملي است). تفاوت فاحشي با هم ندارند و بنابراین در كشورهایی مثل ايران به جای يكديگر به کار می‌روند.

(پ) با علم به اينکه هر آنچه در كشور توليد شده و درآمدی كسب شده نهايتاً بين عوامل توليد تقسيم شده است. با جمع زدن همه اجزاي آن (مزدها، سودها، اجاره‌ها)، درآمد همه بازيگران و فعالان اقتصادي داخلی يا ملي، توليد كل را محاسبه می‌کنیم. اين روش را «روش درآمدی» می‌نامند.

(اقتصاد، توليد و آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۳ و ۳۵)

(۳) در نتیجه تجارت بین‌الملل، کالاهای خارجی وارد کشورها می‌شود و اگر این امر هدفمند و با مدیریت صحیح انجام شود، تولیدکنندگان داخلی به منظور رقابت با تولیدکنندگان خارجی به تلاش بیشتر برای تولید بهتر و کارآمدتر وادار می‌شوند.

(ب) در حسابداری ملی فقط آن دسته از فعالیتهای تولیدی (اعم از تولید کالا یا خدمات) در محاسبه و سنجش منظور می‌شود که دارای سه شرط: عبور از بازار، نهایی بودن کالا و خدمات، قانونی و مجاز بودن، باشد. بنابراین گزینه «۲» به علت اینکه کالای واسطه‌ای است و گزینه «۴» به دلیل عبور نکردن از بازار و عدم دریافت پول، در تولید کل جامعه محاسبه نمی‌شود.

(ج) کشورها متناسب با وضعیت اقتصادی خود، سیاست‌های تجاری مختلف را انتخاب می‌کنند. چه بسا، کشوری برای حمایت از تولیدکنندگان داخلی یا کاهش وابستگی خود به کالاهای وارداتی کشورهای دیگر، انواع موانع تجاری مثل تعریفهای گمرکی، عوارض وارداتی یا سهمیه وارداتی وضع کند یا برای تشویق صادرکنندگان داخلی به منظور نفوذ به بازارهای جهانی یا تشویق سرمایه‌گذاران خارجی به سرمایه‌گذاری در داخل، یارانه‌های مختلف و انواع تسهیلات اقتصادی و حقوقی ارائه کند.

(اقتصاد، تکیبی، صفحه‌های ۱۱۵، ۱۱۶ و ۱۱۷)

۱۳۱- گزینه «۲» (مهندی فیبانی)

(الف) بررسی قسمت «الف» در گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صحیح است.

گزینه «۲»: نادرست است. سفته (نه اوراق مشارکت) در معاملات بازرگانی نیز مورد استفاده قرار می‌گیرد و به موجب آن، بدھکار متعدد می‌شود مبلغ معینی را در زمان مشخص به طلبکار پرداخت کند.

گزینه «۳»: نادرست است. افراد یا مؤسسات خصوصی با خرید اوراق مشارکت (نه فروش آن)، ضمن دریافت سود علی‌الحساب در فواصل زمانی مشخص شده، اصل طلب خود را در زمان سرسید دریافت می‌کنند.

گزینه «۴»: صحیح است.

(ب) سرمایه‌های اجتماعی شامل اخلاق، وفای به عهد، صداقت، احترام به قانون و... و سرمایه‌معنوی (مثل دین و اعتقادات) هم از دیگر انواع سرمایه به شمار می‌رود که مورد توجه اقتصاددانان است.

(ج) مفهوم توسعه شامل رشد نیز هست: اما «هر رشدی را نمی‌توان توسعه دانست.» (د) معمولاً با در نظر گرفتن دو شاخص درآمد سرانه و میزان نابرابری در توزیع درآمد می‌توان تصویری از وسعت و اندازه فقر در هر کشور به دست آورد.

(اقتصاد، تکیبی، صفحه‌های ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۰۸ و ۱۰۹)

۱۳۲- گزینه «۱» (مهندی فیبانی)

(الف) برای تحقق هدف «اشغال کامل»، دولتها سعی می‌کنند زمینه رونق اقتصادی را فراهم آورند.

(ب) «خرانه‌داری» به عنوان یکی از ارکان اساسی و بسیار مهم مالی کشور است و جایگاه ویژه‌ای در مدیریت نظام بودجه و ساختار مالی جامعه و حاکمیت دارد. به دلیل اهمیت و جایگاه آن، «اصل ۵۳ قانون اساسی» جمهوری اسلامی به این موضوع اختصاص یافته است.

(ج) تحریم نفت در ایران، موجب شد سهم درآمدهای نفتی در بودجه جاری کشور کاهش یابد و دولت بیشتر به اقتصاد و تولید ملی و رونق اقتصادی بیندیشید.

(د) رشد اقتصادی کشور وقتی تضمین می‌شود که آنچه در درون کشور تولید می‌شود، در سطح گسترده توسط کشورهای مختلف مورد استفاده قرار گیرد. اضافی خود را با قیمت مناسب و وضعیت بهتر به فروش رسانند.

(اقتصاد، تکیبی، صفحه‌های ۹۱، ۹۲، ۱۰۰، ۱۱۲ و ۱۱۴)

(د) چون یک واحد پول نتوانسته است در طول زمان ارزش خود را حفظ کنند، می‌گوییم قدرت خرید آن دستخوش تغییر است.

(ه) قدرت خرید پول به «سطح عمومی قیمت‌ها» در جامعه بستگی دارد.

(اقتصاد، پول، صفحه ۵۹)

۱۲۸- گزینه «۲» (نسرین بقفری)

(الف) $+ \text{مسکوکات} + \text{اسکناس} = \text{نقدينگی}$

$\text{سپرده قرض الحسن} + \text{سپرده غيرديداري} + \text{سپرده ديداري}$

$\text{واحد پولي} = ۲۶۵۰ + ۴۵۰ + ۷۵۰ + ۱۰۰ = ۳۸۵۰$

(ب)

$= \text{كل موجودي مردم نزد بانكها} = \text{كل بدھي بانكها به مردم}$

$\text{سپرده قرض الحسن} + \text{سپرده غيرديداري} + \text{سپرده ديداري}$

$\text{واحد پولي} = ۷۵۰ + ۱۰۰ = ۸۵۰$

(پ)

سپرده غيرديداري برابر است با مجموع ارزش سپرده‌های مدت‌دار و

پس انداز، ولی ارزش سپرده غيرdiداري را جداگانه تداریم، از طرفی می‌دانیم

که سپرده جاري همان سپرده ديداري است، بنابراین خواهیم داشت:

$= \text{ارزش سپرده ديداري} + \text{ارزش سپرده غيرdiداري}$

$= ۲۵۰ + ۲۱۰ = ۴۶۰$

$\text{واحد پولي} = ۵۴۰ - ۲۱۰ = ۳۳۰$

$\Rightarrow \text{ارزش سپرده غيرdiداري} = \text{سپرده پس انداز} + \text{سپرده مدت‌دار}$

$\Rightarrow \text{سپرده پس انداز} = ۱۹۵ + ۴۵ = ۲۴۰$

$\Rightarrow \text{واحد پولي} = ۳۴۵ = ۳۴۵ - ۱۹۵ = ۱۵۰$

(اقتصاد، پول و بانک، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۱۲۹- گزینه «۴» (سارا شریفی)

متوسط اميد به زندگی در بدو تولد (سال)	متوسط نرخ مرگ و میر نوزادان (در هر ۱۰۰۰ تولد)	متوسط نرخ باسوادي بزرگ‌سالان (به درصد)	گروه کشورها
۶۰/۵	۸۹/۴	۵۷/۱	۴۳ توسعه انساني ضعيف
۸۰/۵	۶	نزيدیک به ۱۰۰	۴۹ کشور با توسعه انساني زياد

(اقتصاد، رشد، توسعه و پیشرفت، صفحه ۱۸۲)

۱۳۰- گزینه «۲» (فاطمه صفری)

(الف) فواید تجارت بین‌الملل برای تولیدکنندگان:

(۱) ادامه کار بسیاری از تولیدکنندگان به وارد کردن ماشین‌آلات و لوازم یدکی یا مواد اولیه از دیگر کشورها بستگی دارد.

(۲) بازارهای داخلی محدود است؛ به همین دلیل، تولیدکنندگان از طریق صادرات می‌توانند به بازارهای وسیع‌تری دسترسی پیدا کنند و کالاهای اضافی خود را با قیمت مناسب و وضعیت بهتر به فروش رسانند.

زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)

(کمال رسولیان)

«۳- گزینه ۳»

مرصادالباد من المبدأ الى المعاد: نجم الدین رازی (نجم دایه)

سرگذشت حاجی بابای اصفهانی: حیمز موریه (میرزا حبیب اصفهانی این کتاب را ترجمه کرده است).

دیوان شمس: مولوی

نوار سهیلی: ملاحسنین واعظ کاشفی

حبیبالسیر: خواندمیر (میرخواند جد و نیای خواندمیر است).

(علوم و فنون ادبی، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

(مبتبنی فرهادی)

«۴- گزینه ۴»

دوره سوم: شاعران جریان سمبولیسم اجتماعی بیشتر به مسائل سیاسی و اجتماعی و مشکلات و آرمان‌های مردم توجه کردند.

دوره چهارم: در این دوره مسیر عمدۀ شعر همچنان اجتماعی و حماسی است. این دوره را باید دوره کمال جریان‌های ادبی دوره‌های قبل به حساب آورد.

دوره دوم: نیما در اولین کنگره نویسنده‌گان و شاعران ایران، شعر «آی آدم‌ها» را خواند و پس از آن شیوه نیمازی در کنار شعر سنتی رواج یافت.

دوره سوم: در این دوره، «شعر نو تعزی» که از دوره قبل شروع شده بود، به تدریج راه خود را ادامه داد.

(علوم و فنون ادبی^(۳)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

(مبتبنی فرهادی)

«۵- گزینه ۵»

اشعار کمی به زبان پهلوی باقی مانده است و آنچه باقی مانده، دچار تحریف‌هایی شده که بعضی از قطعات، بازمانده اشعار تعلیمی و اخلاقی‌اند.

آثار این زبان، بیشتر آثار دینی زرتشتی است و حتی رساله‌های کوچکی که معمولاً در زمرة آثار غیردینی به شمار می‌روند، نیز رنگ دینی دارند (مانند یادگار زریران).

(علوم و فنون ادبی^(۱)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۳۹ و ۴۰)

(رفنا نوروزبیکی)

«۶- گزینه ۶»

از آثار معروف جریان پیچیده‌نویسی در این عصر می‌توان به «تاریخ و صاف» و «تاریخ جهانگشا» اشاره نمود.

(علوم و فنون ادبی^(۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۶)

(عزیزی‌الایس پور)

«۷- گزینه ۷»

در هیچ‌کدام از این دو دوره، نگارش کتب عرفانی، رواج چندانی ندارد. در نثر عراقی قرن‌های هفتم تا نهم، مدعیان عرفان که به‌اقتضای زمانه با مغولان کنار آمده بودند، اندک‌اندک اصالت خود را از دست دادند و به درسی کردن عرفان و شرح اصطلاحات و پیچیده جلوه‌دار مفاهیم آن پرداختند؛ در نتیجه، در این دوره کتاب عرفانی مهمی به نثر نوشته نشد. در سبک هندی هم، کتاب درسی تنها کتاب «عین‌الحیات» را در موضوع عرفان معرفی کرده است که البته در مقایسه با آثار اصیل نثر عرفانی، جایگاهی ندارد.

(علوم و فنون ادبی^(۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۸، ۳۹، ۸۱۳ و ۸۱۵)

(نسرین بعفری)

$$\begin{aligned} \text{شاخص قیمت در آغاز ۱۳۹۱} &= \text{شاخص قیمت در آغاز ۱۳۹۲} \\ 1391 \times 100 &= 1392 \times 100 \end{aligned}$$

میانگین قیمت سبد خانوار در آغاز سال ۱۳۹۱ = نخر تورم

$$x = \frac{1500 - x}{x} \times 100 \Rightarrow x = 1000$$

$$\begin{aligned} \text{شاخص قیمت در آغاز ۱۳۹۰} &= \text{شاخص قیمت در آغاز ۱۳۹۱} \\ 1390 \times 100 &= 1391 \times 100 \end{aligned}$$

میانگین قیمت سبد خانوار در آغاز سال ۱۳۹۰ = نخر تورم

$$y = \frac{1000 - y}{y} \times 100 \Rightarrow y = 800$$

(اقتصاد، پول، صفحه ۶۰)

«۲- گزینه ۲»

$$\begin{aligned} \text{شاخص قیمت در آغاز ۱۳۹۱} &= \text{شاخص قیمت در آغاز ۱۳۹۲} \\ 1391 \times 100 &= 1392 \times 100 \end{aligned}$$

میانگین قیمت سبد خانوار در آغاز سال ۱۳۹۱ = نخر تورم

$$x = \frac{1500 - x}{x} \times 100 \Rightarrow x = 1000$$

$$\begin{aligned} \text{شاخص قیمت در آغاز ۱۳۹۰} &= \text{شاخص قیمت در آغاز ۱۳۹۱} \\ 1390 \times 100 &= 1391 \times 100 \end{aligned}$$

میانگین قیمت سبد خانوار در آغاز سال ۱۳۹۰ = نخر تورم

$$y = \frac{1000 - y}{y} \times 100 \Rightarrow y = 800$$

(اقتصاد، پول، صفحه ۶۰)

«۳- گزینه ۳»

هر کشوری که بتواند با به‌کارگیری منابع کمتری یک دستگاه از کالای موردنظر را تولید کند در تولید آن کالا مزیت مطلق دارد.

در نتیجه زبان در تولید رایانه مزیت مطلق دارد.

بهتر است هر کشور در محصولات را از یکدیگر بگیرند. با این تقسیم کار، رفاه مردم دو کشور و مجموع تولید جهان افزایش می‌یابد.

کشور مالزی از نظر عوامل تولید با دو کشور فوق یکسان است. ملاحظه می‌شود که مالزی در تولید رایانه و خودرو نسبت به زبان و کره جنوبی مزیت اقتصادی ندارد. یعنی هیچ‌یک از دو کالا را به صرفه تولید نمی‌کند. اقتصاددانان در این حالت از مفهوم مزیت نسبی استفاده می‌کنند: هر چند مالزی در رایانه و خودرو نسبت به دیگر کشورها مزیت مطلق ندارد اما در کشور خود در تولید خودرو نسبت به رایانه مزیت نسبی دارد. بنابراین باید در صنعت خودرو متمرکز شود و رایانه موردنیاز خود را از زبان وارد کند.

(اقتصاد، اقتصاد بین‌الملل، صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۵)

«۴- گزینه ۴»

با توجه به عبارت نسبت به مازاد، نخر مالیاتی مورد محاسبه تصاعدی طبقه‌ای است.

$$(6,500,000 - 5,000,000) \times \frac{12}{100} = 180,000$$

$$(8,750,000 - 6,500,000) \times \frac{15}{100} = 337,500$$

$$(9,850,000 - 8,750,000) \times \frac{18}{100} = 198,000$$

$$(15,000,000 - 9,850,000) \times \frac{22}{100} = 1,133,000$$

$$(18,000,000 - 15,000,000) \times \frac{30}{100} = 900,000$$

$$\begin{aligned} \text{مالیات ماهانه فرد} &= 180,000 + 337,500 + 198,000 + 1,133,000 \\ &+ 900,000 = 2,748,500 \end{aligned}$$

$$\text{میلیون ریال} = 2,748,500 \times 12 = 32,982,000$$

$$\text{میلیون ریال} = 32,982,000 \div 1,133,000 = 29,000$$

مالیات ماهانه فرد

$$\text{میلیون ریال} = 18,000,000 - 2,748,500 = 15,251,500$$

$$\text{میلیون ریال} = 15,251,500 \div 1,133,000 = 13,500$$

(اقتصاد، بودجه و امور مالی دولت، صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۵)

(سید علیرضا احمدی)

«آن» و «آن»: جناس تام دارند، «آن» دوم صفت اشاره و «آن» اول حسن و نزاکت معشوق است که هیچ کسی جز عاشق آن را در ک نمی کند. حافظ می گوید: «شاهد آن نیست که موبی و میانی دارد / بنده طلعت آن باش که آنی» دارد» / جناس ناهمسان: «بر، هر و در»

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: فاقد جناس ناهمسان / «مدام» در دو معنای همیشه و شراب تکرار شده است.

گزینه «۳»: فاقد جناس همسان (بری در هر دو مورد به معنای بیزار آمده است). / بری و بری: جناس ناهمسان

گزینه «۴»: فاقد جناس ناهمسان / «دوش» اول و سوم به معنای دیشب است و «دوش» دوم به معنای شانه آمده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لغتنی، ترکیبی)

(سید علیرضا احمدی)

بیت «الف»: فاقد تشییه / «رخسار صبح» و «دل زمانه» استعاره و تشخیص بیت «ب»: تشییه: زلف به مار و چهره به نار / فاقد استعاره بیت «ج»: تشییه تفضیلی: دهان به شکر / پسته: استعاره از دهان بیت «د»: فاقد تشییه / استعاره: آتش (عشق)

بیت «ه»: فاقد تشییه / «شب خوش گفتن به خواب»: تشخیص و استعاره (علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

(علیرضا پعفری)

گزینه «۴»

چشم به غزال و رخ به خورشید تشییه شده است. / ماه استعاره از معشوق است. / واژه «عین» ایهام تناسب ساخته است. (معنای مورد نظر: مشابه - معنای غیرقابل پذیرش: چشم متناسب با چشم و رخ در مصراج اول) / چشم و غزال - رخ و غزاله: لف و نثر

تشریف گزینه‌های دریگر:

گزینه «۱»: لف و نثر: می خندم و دوری از اغیار - می گریم و دوری از یار / ایهام تناسب، تشییه و استعاره نداریم.

گزینه «۲»: لف و نثر: از لاله مانند سینه مجنون - از گل مانند رخ لیلی / تشییه: چون (در معنی مانند) در مصراج اول ارادات تشییه است. / دامن بیان‌ها: استعاره / ایهام تناسب نداریم.

گزینه «۳»: لف و نثر: به خاطر قد از سرو برید - به خاطر عارض از گل برید / تشییه: شاعر قد و چهره یار را به ترتیب از سرو و گل برتر دانسته است. (تشییه تفضیلی) / استعاره و ایهام تناسب نداریم.

(علوم و فنون ادبی، بیان، ترکیبی)

(علیرضا پعفری)

گزینه «۳»

متناقض‌نما: گفارتار بی سخن ایهام: شیرین: معشوقه خسرو / دلنشین (در معنی دوم حسن‌آمیزی هم می‌سازد).

استعاره: در حالت آمدن سنگ، تشخیص و استعاره است.

بیت فاقد اغراق، تشییه و جناس است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

(رضا نوروزی‌پیگی)

متن مذکور از کتاب «تاریخ بلعمی» است که به دستور منصور بن نوح سامانی توسط ابوعلی بلعمی نگاشته شده است و از متون سامانی محسوب می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۴۶ و ۴۵)

گزینه «۲»

(رضا نوروزی‌پیگی)

عبارت‌های «ب» و «ج» مربوط به ویژگی‌های سبکی نشر دوره غزنی و سلجوقی می‌باشند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۵ و ۶۴)

گزینه «۳»

(فرهاد علی‌ثزاده)

بیت (ج) از دقیقی توسعی است. ویژگی‌های سبک خراسانی در این بیت عبارت‌اند از: زبان ساده، توصیف طبیعت، گرایش به مدح (تشبیه چمن و سرسیزی طبیعت به دیباچ شاهی)، تشییه حسی (تشبیه چمن از لحاظ نرمی و لطافت به دیبا).

بیت (ب) از مولاناست. غم‌گرایی (مبالغه در اشکریختن) و فراق یار، بارزترین ویژگی این بیت است که آن را به سبک عراقی منسوب می‌کند.

بیت (الف) سروده صائب است. اگر در معنای بیت دقیق شوید، شاعر تصویری به‌غايت پیچیده و خاص ساخته است. افلاک را به خرمتی تشییه کرده است و می‌گوید من از این خرم، حاصلی جز یک پر کاه ندارم، و باز این پر کاه را با پریدن چشم، هم‌تراز کرده است. ضمناً اصطلاح «پریدن چشم» هم می‌تواند از همان اصطلاحات عامیانه باشد که در سبک هندی رواج دارند.

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، سبک‌شناسی، ترکیبی)

گزینه «۱»

(فرهاد علی‌ثزاده)

این عبارت از «تاریخ عالم رای عباسی» است و ویژگی‌های مطابقت موصوف و صفت به تقلید از عربی (حکایات غریبه و روایات عجیب) و طولانی‌بودن جمله (کل عبارت از لحاظ معنایی یک جمله است)، از ویژگی‌های نثر سبک هندی در آن است.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از تاریخ بیهقی است که از نمونه‌های عالی نثر دوره غزنی و سلجوقی است. در این عبارت، واژه‌های عربی کاربرد نسبتاً زیادی دارند (گذر، متهم، مطالبت، مقر).

گزینه «۳»: نمونه‌ای از متن تاریخ طبری از متون دوره سامانی است. غیر از اسم‌ها که عربی‌اند و نمی‌توان آن‌ها را ترجمه کرد، فقط یکی دو کلمه عربی رایج در این عبارت دیده می‌شود. ضمناً جمله‌ها کاملاً کوتاه‌اند و ایجاد بهترین شکل رعایت شده است.

گزینه «۴»: عبارتی از تفسیر «کشف‌الأسرار» مبتدی است که سجع‌های متوالی و کلام آهنگین و موزون از ویژگی‌های اصلی آن است.

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، سبک‌شناسی، ترکیبی)

(همون نهاری)

گزینه «۴» مانند بیت صورت سؤال بر وزن «مفهول فاعلات مفاعیل فاعلن» سروड شده است.

تشرح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مفعول مفاعیل مفاعیل فعل
گزینه «۲»: مفعول مفاعیل مفاعیل فعل
گزینه «۳»: مفعول مفاعیل مفاعیل فعل

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۶)

۱۵۲- گزینه «۴»

(مبتدی فرهادی)

بیت «الف»: استعاره: غزال استعاره از معشوق/ بیت «ب»: تلمیح: اشاره به داستان و ماجراهای تاریخی حضرت خضر (ع) و نوشیدن آب حیات / بیت «ج»: تشخیص: رخ طلب اضافه استعاری و تشخیص (همچنین این بیت دارای تلمیح نیز هست) / بیت «د»: حس آمیزی: نکته رنگین / بیت «ه»: مجاز: فردا مجاز از قیامت (معنی بیت: اگر امروز مانند رشته گوهر از پیج و تاب نهراسی، در قیامت رشته وجودت غرق در جواهرات گرانبهای خواهد شد.)

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

(سیدعلیرضا احمدی)

۱۵۳- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا احمدی)

الگوی هجایی مذکور در صورت سؤال «مفاعلن فعلان مفاعلن فعلن» را نشان می‌دهد و همان طور که از قافیه عمودی گزینه‌ها مشخص است همه آیات از یک غزل گزینش شده‌اند و قاعده‌تا دارای یک وزن‌اند، پس نتیجه می‌گیریم که باید تفاوت گزینه‌ها را بستجیم. در پایان مصراحت‌های زوج هر چهار گزینه دو هجای بلند دیده می‌شود ولی با کمی دقیقت متوجه تفاوت هجاهای پایانی مصراحت اول گزینه «۱» با پایان مصراحت اول سایر گزینه‌ها می‌شویم. در گزینه «۱» دو هجای بلند در پایان مصراحت اول آمده است (فعلن) ولی در سایر آیات دو هجای کوتاه + یک هجای بلند (فعلن) می‌بینیم، به یاد داشته باشید اوزانی که در پایان آن‌ها رکن «فعلن» دارند، قابلیت مهمی تحت عنوان اختیار وزنی «بدال» دارند و همواره مورد توجه طراحان آزمون کنکور سراسری هستند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۷۰)

(سیدعلیرضا احمدی)

۱۵۴- گزینه «۱»

(پوریا هسین پور)

وزن بیت (الف): «مفهول فاعلات مفاعیل فاعلن» است و در دسته‌بندی دیگر می‌توان وزن آن را «مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل» به حساب آورد. (هر دو ناهمسان‌اند).

وزن بیت (ب): «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن» است و قابلیت دسته‌بندی هجایی به صورت دیگر را ندارد.

وزن بیت (ج): «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن» است و قابلیت دسته‌بندی هجایی به صورت دیگر را ندارد.

وزن بیت (د): «مفهول مفاعیلن مفعول مفاعیلن» است و با وجود دوری بودن قابلیت دسته‌بندی هجایی دوگانه را دارد.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر، ترکیبی)

(پوریا هسین پور)

۱۵۵- گزینه «۲»

(پوریا هسین پور)

بیت «الف» رمل محدود است، اما نه از نوع مثمن، بلکه مسدس است. به عبارت ساده‌تر تعداد ارکان هر مصراحت در بیت، سه رکن است. بیت «د» نیز متقارب مثمن محدود است، یعنی «فعولن فعلن فعلن فعل».

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

۱۴۹- گزینه «۴»

بیت «الف»: استعاره: غزال استعاره از معشوق/ بیت «ب»: تلمیح: اشاره به داستان و ماجراهای تاریخی حضرت خضر (ع) و نوشیدن آب حیات / بیت «ج»: تشخیص: رخ طلب اضافه استعاری و تشخیص (همچنین این بیت دارای تلمیح نیز هست) / بیت «د»: حس آمیزی: نکته رنگین / بیت «ه»: مجاز: فردا مجاز از قیامت (معنی بیت: اگر امروز مانند رشته گوهر از پیج و تاب نهراسی، در قیامت رشته وجودت غرق در جواهرات گرانبهای خواهد شد.)

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۵۰- گزینه «۳»

(گرم اختلاطی): حس آمیزی / بیت فاقد ایهام تناسب است.

تشرح سایر آیات:

گزینه «۱»: جناس‌تام؛ تنگ (بار) و تنگ (باریک) / ایهام؛ تنگ (دوم) در دو معنا قابل استفاده است. یکی، شکر شیرین دهان او از لحاظ تنگی، [چیز] دیگر است. گزینه «۲»: حرف مجاز از سخن / اغراق: زیاده‌روی در توصیف مرتبه خود (شاعر) در جنون، بهطوری که خود را سرمشق و الگوی استاد در دستان جنون می‌داند.

گزینه «۴»: تشبیه تفضیل: برتری بار بر سوسن، قمری، بلبل و طوطی در سخن گفتن (نه تنها تو مانند سوسن، قمری، بلبل و طوطی هستی، بلکه از آن‌ها هم بهتری!) / استعاره: زبان داشتن سوسن و سخن گفتن طوطی، جان‌بخشی است و استعاره مکنیه تلقی می‌شود.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۵۱- گزینه «۳»

بیت دوم فاقد «جناس» است و گزینه‌های «۱» و «۴» کنار می‌رود. در بیت نخست میان واژه‌های «باز» و «باش» جناس ناهمسان وجود دارد. گزینه «۲» نیز با «ایهام» حذف می‌شود. بیت دوم فاقد ایهام است، اما واژه «نگران» در بیت اول دو معنی «نگرنده» و «دلواپس» را دارد که هر دو در معنای بیت قابل جایگذاری است. بیت اول: مرغ دل: اضافه تشبیه‌ی/ کمان ابرو: صفت تشبیه‌ی/ دل هوادار کمان ابرویی است: تشخیص و استعاره/ باز: معنای مورد قبول این کلمه در بیت «دوباره» است، اما در معنی دیگرش یعنی «پرنده» شکاری با «کبوتر» و «شاهین» تناسب برقرار کرده است. بیت دوم: «پیش تو چون شمع گدازم» تشبیه دارد. شمع: استعاره از معشوق است و تشخیص ندارد. پروانه: در معنی «حکم» و «اجازه» استفاده شده و در معنی نوعی حشره با «شمغ» تناسب ایجاد می‌کند.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

(سیدعلیرضا احمدی)

«تالان و خوشحالان» چون نوع «ان» در آن‌ها متفاوت است؛ پس نمی‌توانند الحاقی باشند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «تیست که نیست» ردیف است؛ «ی» الحاقی است و «نظر و بصر» قافیه‌اند براساس قاعدة «۲».

گزینه «۳»: «خوشی است» ردیف است. در «آرای و تماشای» صامت «ی» چون بعد از صوت بلند می‌آید پس حرف الحاقی و براساس قاعدة «۱» است. گزینه «۴»: «برو و گرو» واژه‌های قافیه و حروف قافیه «و» است و صوت بلند «او» نیست که قاعدة «۱» باشد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۱)

(ممسن اصغری)

گزینه «۳»

مفهوم عبارت صورت سوال و ابیات مرتبه: بی‌تأثیر بودن سعی و تلاش آدمی در موفقیت و لزوم وجود عناصری مانند بخت و اقبال که از اختیار آدمی بیرون است.

مفهوم بیت گزینه «۳»: گلایه شاعر از بخت ناسازگار خود (با زبان طنز) (علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۵۳)

(ممسن اصغری)

گزینه «۴»

مفهوم «عاشق در فکر رهایی از کمند عشق نیست» به طور مشترک در بیت صورت سوال و گزینه «۲» مطرح شده است.

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه‌های «۱» و «۴»: ناممکن بودن رهایی از دام عشق گزینه «۳»: اگرچه امید رهایی وجود ندارد، اما دست از تلاش برخواهم داشت.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۲۳)

(عزیزی‌الایسی‌پور)

گزینه «۲»

موضوع بیت گزینه «۲»، مدح پادشاهان است که جزء موضوعات رایج در دوره بیداری نیست.

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: توجه به اقسام مردم (کارگران) گزینه «۳»: توجه به دانش و لزوم آموزش همگانی

گزینه «۴»: وطن‌دوستی (علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و مفهوم، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

(عزیزی‌الایسی‌پور)

گزینه «۴»

بیت گزینه «۴» از مولاناست و منظور از «در هستی شهیدشدن»، فنای عارفانه است و ربطی به فرهنگ شهادت در ادبیات انقلاب ندارد.

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مفهوم «یاوری کردن ولی» و اشاره به دشمنی موسی (ع) با سامری، مرتبط با مسئله فلسطین و ولایت فقیه است.

گزینه «۲»: توجه به فرهنگ شهادت گزینه «۳»: شجاعت و جانبازی رزم‌مندان

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و مفهوم، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

(سیدعلیرضا احمدی)

در مورد «الف» هم اختیار قلب (رکن سوم هر دو مصراع) وجود دارد و هم حذف همزه (زیانت آید).

در مورد «ب» ابدال (مصراع اول) و بلند تلفظ کردن صوت کوتاه وجود دارد (مه).

مورد «ج» فقط حذف همزه دارد (ز آتشی).

مورد «د» هم فقط بلند تلفظ کردن صوت کوتاه دارد (بلال حبسی، اویس قرنی)

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر، ترکیبی)

گزینه «۳»

وزن بیت «فاعلان فعلان فعلان فعلن» است و قادر اختیارات حذف همز، قلب و کوتاه تلفظ کردن صوت بلند است.

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: با توجه به وزن بیت، هجای پایانی هر دو مصراع کشیده است که طبق قواعد وزنی باید به هجای بلند مختوم شود.

گزینه «۲»: هجای سوم رکن اول مصراع دوم «ر» به بلند تبدیل می‌شود و همچنین هجای سوم رکن سوم مصراع دوم هم به همین شیوه است.

گزینه «۴»: رکن اول مصراع اول فعلان و رکن اول مصراع دوم فعلان است که طبق قاعدة وزنی این گزینه هم در بیت صورت سوال قابل مشاهده است.

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

گزینه «۴»

موارد حذف همزه: «نهادم از» و «خصوصیت از» / موارد تغییر کمیت صوت: بلند تلفظ کردن صوت کوتاه پایان کلمات «بنده» و «میانه»

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وزن رباعی «مفهول مقایعیل مقایعیل فعل» است.

گزینه «۲»: ابدال: در ابتدای مصراع سوم هجای آخر مفعول و هجای اول مقایعیل ادغام شده و به یک هجای بلند تبدیل شده‌اند. (مفهول مقایعیل)

گزینه «۳»: حروف اصلی قافیه: «است» و حرف روی «ت» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، عروض و قافیه، ترکیبی)

گزینه «۳»

با توجه به تفاوت معنایی واژه «نیستی» در مصراع اول و دوم می‌توان آن را جناس تام و قافیه در نظر گرفت.

نیستی (اول) فعل استنادی است و نیستی (دوم) اسم مصدر است (نیست بودن = نابود بودن)

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: حروف «ـق» و «ـق» قابلیت قافیه شدن را از بین برده‌اند و قافیه شدن «حق» و «متفرق» غلط است.

گزینه «۲»: حروف اصلی مشابه نیستند و قافیه معیوب است (ـق / ـلـق)

گزینه «۴»: پس از حذف حروف الحاقی (ات: نشانه جمع) کلمات قافیه (مشکل و ممکن) قافیه نمی‌سازند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۱)

(محمدابراهیم مازنی)

«۱۶۹- گزینهٔ ۳»**تشريع عبارت‌های نادرست:**

الف) مسدود بودن راه ارتقا و تحرک اجتماعی «صعودی» را انسداد اجتماعی می‌گویند.

ج) تغییرات هویتی بیرون از مرزهای مقبول یک جهان را «عارض فرهنگی» می‌نامند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۳، ۱۴، ۱۵ و ۱۷)

(فاطمه صفری)

«۱۷۰- گزینهٔ ۴»

امپریالیسم سیاسی با اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می‌گیرد. قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد، اگر هویت فرهنگی‌اش را حفظ کند، با ضعیف شدن تدریجی قدرت نظامی مهاجم، می‌تواند استقلال سیاسی خود را به دست آورد.

در استعمار نو، کشور استعمارگر با اتکا به قدرت اقتصادی خود، با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و از طریق دولتهای دست‌نشانده، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۱، ۱۲ و ۱۳)

(علیرضا هیری)

«۱۷۱- گزینهٔ ۴»**تشريع گزینه‌های دریغ:**

گزینهٔ ۱»: عبارت اول و دوم صحیح است، ولی عبارت سوم مربوط به غرب‌زدگی و خودباختگی فرهنگی است.

گزینهٔ ۲»: عبارت اول در مورد ازخودبیگانگی تاریخی است و عبارت دوم در مورد ازخودبیگانگی حقیقی است و عبارت سوم هم در مورد علل درونی تحول فرهنگی است.

گزینهٔ ۳»: عبارت اول در مورد تزلزل فرهنگی است و عبارت دوم در مورد بحران هویت است و عبارت سوم صحیح است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۱، ۹۲ و ۹۳)

(علیرضا هیری)

«۱۷۲- گزینهٔ ۲»

استبداد استعماری به دلیل این که در سایه قدرت و سلطه جهان غرب عمل می‌کرد، برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت.

قدرت سیاسی و نظامی غرب در نخستین رویارویی‌ها، بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت و این امر سبب شد، تصویری که شرق‌شناسان و تاریخ‌نگاران غربی از هویت جهان اسلام القا می‌کردند، در بین جوامع اسلامی و از جمله در جامعه ایران رواج پیدا کرد.

جهان اسلام اینک با الهام گرفتن از انقلاب اسلامی ایران، هویت خود را بیرون از تصاویری که جهان غرب القا می‌کرد، جستجو می‌کند و به این ترتیب، اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی جدید ظاهر می‌گردد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹)

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۳۱)

(محسن اصغری)

«۱۶۵- گزینهٔ ۴»

مفهوم مشترک ابیات «ب و د»: عشق یار سرزنش و ملامت را در پی دارد.

تشريع گزینه‌های دریغ:

مفهوم بیت «الف»: نصیحت‌نایابنی‌یار شاعر

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۶۲)

علوم اجتماعی

(فاطمه صفری)

«۱۶۶- گزینهٔ ۲»

وقتی فردی درباره موضوعی خاص می‌اندیشد، در محدوده فردی و ذهنی خود قرار دارد، ولی هنگامی که اندیشه‌اش را به صورت گفته یا نوشته بیان می‌کند یا براساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار می‌کند، به جهان فرهنگی وارد می‌شود.

جهان متعدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند و علمی را که از روش‌های فراتجربی (عقلانی و وحیانی) استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسند. با افول این دسته از علوم، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری (که پدیده‌های فراتجربی‌اند و با علوم تجربی قابل مطالعه نیستند) از دست می‌رود. از این روند، به زوال معنا یا عقلانیت ذاتی یاد می‌شود.

فرصت‌ها و محدودیت‌ها یا بایدها و نبایدهای جهان اجتماعی، به صورت حقوق و تکالیف افراد ظاهر می‌شوند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۵)

(محمدابراهیم مازنی)

«۱۶۷- گزینهٔ ۱»

تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات اصلی بازگردد، از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است.

نظریه استعمار نتیجه دیدگاه تک‌خطی (طولی) به جوامع است. برخی جامعه‌شناسان، حرکت جوامع بشری را به دو مقطع جوامع مکانیکی و جوامع ارگانیک تقسیم می‌کنند. در جوامع ارگانیکی تقسیم کار گسترد دارد.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

(محمدابراهیم مازنی)

«۱۶۸- گزینهٔ ۳»

هر اندازه مردم مطابق ارزش‌ها عمل کنند، به همان اندازه آرمان‌ها وارد قلمرو واقعی جهان اجتماعی می‌شوند.

جهان‌های اجتماعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند و عقل و حکیمی را به عنوان دو روش علمی، معتبر نمی‌دانند، نمی‌توانند از حق یا باطل بودن عقاید و آرمان‌ها سخن بگویند. (درستی قسمت دوم همه گزینه‌ها)

اگر جوامع، حقایق را نشناسند و به آن ایمان نیاورند و مطابق آن، عمل نکنند، از حق گستته و به سوی باطل گام برمی‌دارند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۵۲، ۵۳ و ۵۴)

انقلاب اسلامی ایران با الگو گرفتن از فقه اجتماعی و سیاسی شیعی، از منظر دینی و فرهنگی به شناخت بحران‌ها و چالش‌های جهان اسلام پرداخت.

اگر بیداری اسلامی در جوامع اسلامی تحقق پیدا کند، این جوامع به سوی نظامی حرکت خواهد کرد که فارغ از قدرت‌های قومی و قبیله‌ای براساس فقاهت و عدالت، سازمان می‌یابند.

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و هوان بردی، صفحه‌های ۱۱۶ و ۱۳۵)

(آریتا بیدقی)

۲- گزینه «۲»

یادگیری دانش عمومی، از بدو تولد آغاز می‌شود و تا پایان عمر ادامه می‌یابد.

دانش علمی با طرح مسئله خاص در یک جامعه، شکل می‌گیرد. همه دانش‌ها، دانش حاصل از زندگی هستند. دیدگاه دوم رابطه دانش علمی و عمومی (دیدگاه تفسیری) را ذکر می‌کند که معتقد است دانش‌ها خلق و بازسازی واقعیت‌اند.

با ایجاد تعارض در ذخیره دانشی جوامع، دانش علمی دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذیفیره (انشی، صفحه‌های ۳، ۵ و ۷)

(آریتا بیدقی)

۳- گزینه «۳» توضیح عبارت‌های نادرست:

جامعه‌شناسی تبیین انسان‌ها را به پیج و مهره‌های نظام اجتماعی تقلیل می‌دهد که در نتیجه آن، انسان مغلوب جامعه می‌شود.

جامعه‌شناسان برای شناخت نظام از امور مأнос و آشنا، آشنایی‌زدایی می‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظام اجتماعی، صفحه‌های ۲۰، ۲۱، ۲۹ و ۳۰)

(آریتا بیدقی)

۴- گزینه «۴»

روابط اجتماعی ارباب-رعیتی را در هم ریخت ← لیبرالیسم اولیه نوع چالش بلوك شرق و بلوك غرب ← درون فرهنگی شعار جوامع سوسیالیستی و لیبرالیستی ← عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت

اشتراد دیدگاه ریکاردو و مالتوس ← نظریه اقتصادی

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های جوانی، صفحه‌های ۷۷، ۷۶، ۸۰ و ۸۱)

(آریتا بیدقی)

۵- گزینه «۵»

مقدمه روشن علمی از دیدگاه وبر ← تفہم نگاه کردن به مسائل جوانان از منظر خودشان ← همراهی هم‌دانه نادیده گرفتن پیچیدگی و عمق پدیده‌ها درباره چرایی وقوع آن‌ها ← هویت‌زدایی مهم‌ترین ویژگی‌های کنش ← آگاهی و معناداری

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۹، ۴۰ و ۴۶)

(علیرضا هیری)

۶- گزینه «۶»

نظریه «جنگ تمدن‌ها» که ساموئل هانتینگتون آن را مطرح کرد، نظریه‌ای بود که عملیات نظامی قدرت‌های غربی در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی را توجیه می‌کرد.

تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، جنگ سرد بین دو بلوك شرق و غرب، به همراه جنگ گرم بین مناطق پیرامونی این دو، ادامه یافت و به اقتصاد کشورهای صنعتی که وابسته به تسلیحات نظامی بود، رونق بخشید. از مهم‌ترین عوامل وقوع این دو جنگ، رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری بود.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های جوانی، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

(علیرضا هیری)

۷- گزینه «۷»

سرمایه‌داران با وجود آسیب‌هایی که می‌بینند، با استفاده از ابزارهایی که دارند، فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی را به افشار ضعیف و تولیدکنندگان خود انتقال می‌دهند؛ به همین دلیل، بحران اقتصادی اغلب با چالش فقر و غنا پیوند می‌خورد و بر دامنه آن افزوده می‌شود.

در نیمة دوم قرن بیستم با روشن شدن اینکه علم تجربی دارای مبانی غیرتجربی است، علم مدرن زیر سؤال رفت. آشکار شد علم تجربی غربی تنها تفسیر ممکن از جهان طبیعت نیست، بلکه تفسیرهای متناسب با فرهنگ‌های دیگر نیز می‌تواند وجود داشته باشد.

فرهنگ غرب با انکار حقایق قدسی، نه تنها به آرمان‌های انقلاب فرانسه نرسید، بلکه با اصالت بخشنیدن به انسان دنیوی در قرن بیستم به پوچ‌گرایی، یأس و نالمیدی و مرگ آرمان‌ها و امیدها انجامید.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های جوانی، صفحه‌های ۹۳، ۹۹، ۱۰۰ و ۱۰۱)

(فاطمه هضری)

۸- گزینه «۸»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صحیح - غلط (بیدارگران اسلامی همانند منورالفکران غرب‌گرا به دنبال اصلاح رفتار دولت‌ها در کشورهای اسلامی بودند.)

گزینه «۲»: غلط (مربوط به روشنفکران نسل اول می‌باشد) - صحیح

گزینه «۳»: غلط (مربوط به روشنفکران نسل اول می‌باشد) - صحیح

گزینه «۴»: صحیح - صحیح

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و هوان بردی، صفحه‌های ۱۱۳، ۱۰۹ و ۱۱۳)

(علیرضا هیری)

۹- گزینه «۹»

هنگامی که حاکمان قاجار - به دلیل اثربذیری از دولت‌های استعماری - به جای مقاومت در برابر بیگانگان به قراردادهای استعماری روی آوردند، «مقاومت منفی» به سوی «فعالیت رقابت‌آمیز» تغییر کرد.

انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می‌شند، ولی در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند؛ و به همین سبب، استعمار با دست کارگزاران این انقلاب‌ها، در چهره استعمار نو بازمی‌گشت.

زبان عربی (اختصاصی)

(منیزه فرسوی)

«گزینه ۴»

«سبحان الذي»: پاک (منزه) است کسی که (رد گزینه ۴) / «أَسْرَى بعیده»: بندهاش را حرکت داد (رد گزینه های ۱ و ۳) / «لِيَلًا»: شبی (رد گزینه ۱) / (ترجمه)

(فائز مشیرپناهی - هملان)

«گزینه ۲»

«يعتقد»: اعتقاد دارند، عقیده دارند (رد گزینه های ۱ و ۳) / «أَنْ» در وسط عبارت به صورت «كه» ترجمه می شود (رد گزینه ۳) / «يستقبع»: می تواند (رد گزینه های ۱ و ۴) / «أَنْ يَسْتَعْنِ»: یاری بجاید (رد سایر گزینه های) / بالمعجزات البحرتیة: از معجزه های دریایی (رد گزینه های ۱ و ۳) / «إِنْسَارَةُ الْمَدْنُ»: برای نورانی ساختن شهرها (رد گزینه ۳) / «المستقبل الغريب»: آینده نزدیک (رد گزینه های ۱ و ۴) / (ترجمه)

(ترجمه)

(ولی برهی - ابور)

«گزینه ۲»

«الشَّابُ الْعَاقِلُ»: جوان عاقل، جوان خردمند / «يقوم عن مجلسه»: از جای خود بر می خیزد (رد گزینه ۴) / «لِكِبَارِ قَوْمَهُ»: برای بزرگان قومش (رد گزینه های ۱ و ۳) / «مُمْتَوْعًا»: (حال) با فروتنی (رد گزینه ۳) / «يقوم بتکریمههم»: به گرامی داشتن آنان می پردازد (اقدام می کند) (رد گزینه های ۱ و ۳) / ترجمة «دائماً» در گزینه ۴ در جای نادرست آمده است.

نکته مضمون درست:

دقّت داشته باشد که فعل «قام (يقوم)» به معنی «برخاست» است اما «قام بـ (يقوم بـ)» معنای کاملاً متفاوتی دارد و به صورت «به ... اقدام کرد، به ... پرداخت» ترجمه می شود.

(ترجمه)

(سید محمدعلی مرتضوی)

«گزینه ۴»

«من المهم»: مهم است (رد گزینه ۳) / «أَنْ نُشَجِّعُ»: تشویق کنیم (رد گزینه ۲) / «الأطفال»: کودکان (رد گزینه های ۲ و ۳) / «أَنْ يَكُونُوا أَقْيَاءً»: که قوی باشند (رد گزینه ۳) / «الْأَهْمَمُ مِنْ ذَلِكُ»: مهم تر از آن (رد سایر گزینه های) / «الاستماع إلَيْ»: گوش کردن به (رد گزینه های ۲ و ۳) / «هم» در گزینه ۲ زائد است.

(ترجمه)

(ولی برهی - ابور)

«گزینه ۳»

«لا يَكُنْ»: (لا) نهی) نباید باشد (رد گزینه ۲) / «المرء المؤمن»: انسان مؤمن (رد گزینه ۴) / «من الحادسين»: از حسادت کنندگان / «هَرَّگَزْ» در گزینه ۲ زائد است / «خَلْقٌ سَيِّئٌ»: خوبی (منش) بدی است که (رد گزینه ۱) / «كما»: همان طور، آن طور (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

(آزیتا بیدقی)

علت حذف اراده و خلاقیت ← تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم و ساختارهای اجتماعی
علت نادیده گرفتن تفاوت علوم ← همانند پنداشتن پدیده های اجتماعی و آثار و پیامدهای آن
فجایع انسانی و زیست محیطی غرب در حوزه صنعت و فضا ← سقوط ارزش ها استمرار و تداوم ارزش و هنجارها ← کنش افراد بر اساس ارزش ها و هنجارها (جامعه شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه های ۳۱ و ۳۰)
(جامعه شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه های ۱۴)

«گزینه ۴»

علت حذف اراده و خلاقیت ← تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم و ساختارهای اجتماعی
علت نادیده گرفتن تفاوت علوم ← همانند پنداشتن پدیده های اجتماعی و آثار و پیامدهای آن
فجایع انسانی و زیست محیطی غرب در حوزه صنعت و فضا ← سقوط ارزش ها استمرار و تداوم ارزش و هنجارها ← کنش افراد بر اساس ارزش ها و هنجارها (جامعه شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه های ۳۱ و ۳۰)
(جامعه شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه های ۱۴)

(ارغوان عبدالمکی)

مجموعه سازو کارهایی که برای اعمال سیاست های جهان اجتماعی وجود دارد، نظام سیاسی را پدید می آورد.
مهندسی رضایت عمومی و توجیه برتری جویی غرب، نتیجه استفاده از شیوه ها و ابزارهای فرهنگی در سلطه هژمونیک است.
حکومت فرد بر اساس فضیلت از دیدگاه ارسلو، مونارشی نام دارد.
(جامعه شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه های ۵۱، ۵۹ و ۶۱)

«گزینه ۲»

مجموعه سازو کارهایی که برای اعمال سیاست های جهان اجتماعی وجود دارد، نظام سیاسی را پدید می آورد.
مهندی رضایت عمومی و توجیه برتری جویی غرب، نتیجه استفاده از شیوه ها و ابزارهای فرهنگی در سلطه هژمونیک است.
حکومت فرد بر اساس فضیلت از دیدگاه ارسلو، مونارشی نام دارد.
(جامعه شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه های ۵۱، ۵۹ و ۶۱)

(فاطمه صفری)

غلبه رویکرد تبیینی در جامعه شناسی موجب می شد که کار داوری درباره ارزش ها خارج از قلمرو علوم اجتماعی قرار گیرد و غیر علمی قلمداد شود.
با حذف مالکیت خصوصی، انگیزه رقابت از بین می رود؛ زیرا این امر سبب می شود تلاش و شایستگی افراد کوشش و توانمند نادیده گرفته شود.
(جامعه شناسی (۳)، ترکیب، صفحه های ۷۵، ۷۷ و ۸۳)

«گزینه ۳»

غلبة رویکرد تبیینی در جامعه شناسی موجب می شد که کار داوری درباره ارزش ها خارج از قلمرو علوم اجتماعی قرار گیرد و غیر علمی قلمداد شود.
با حذف مالکیت خصوصی، انگیزه رقابت از بین می رود؛ زیرا این امر سبب می شود تلاش و شایستگی افراد کوشش و توانمند نادیده گرفته شود.
(جامعه شناسی (۳)، ترکیب، صفحه های ۷۵، ۷۷ و ۸۳)

(ارغوان عبدالمکی)

در دوره پسامدرن، هویت از منظر گروه های اجتماعی مختلف و توسط آن ها، تعریف می شود. در این دوره، افراد، مسائل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی را بر اساس علائق های فرهنگی و هویتی خود می گیرند.
در دوره پسامدرن، مدل تکثیر گرا به جای مدل همانندسازی مورد توجه و تأکید قرار می گیرد.
رویکرد انتقادی می خواهد ظرفیت افشاگری و رهایی بخشی را برای علوم اجتماعی نگه دارد و این نقش را در نقد روابط و مناسبات میان افراد، گروه ها و فرهنگ های می بیند و انتظار دارد علوم اجتماعی با تشخیص و افسای سلطه در مناسبات انسانی، به رهایی انسان کنم کند.
(جامعه شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه های ۱۶ و ۱۹)

«گزینه ۱»

در دوره پسامدرن، هویت از منظر گروه های اجتماعی مختلف و توسط آن ها، تعریف می شود. در این دوره، افراد، مسائل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی را بر اساس علائق های فرهنگی و هویتی خود می گیرند.
در دوره پسامدرن، مدل تکثیر گرا به جای مدل همانندسازی مورد توجه و تأکید قرار می گیرد.
رویکرد انتقادی می خواهد ظرفیت افشاگری و رهایی بخشی را برای علوم اجتماعی نگه دارد و این نقش را در نقد روابط و مناسبات میان افراد، گروه ها و فرهنگ های می بیند و انتظار دارد علوم اجتماعی با تشخیص و افسای سلطه در مناسبات انسانی، به رهایی انسان کنم کند.
(جامعه شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه های ۱۶ و ۱۹)

(فاطمه صفری)

در نظریه فارابی، مدینه ضاله جامعه ای است که در اثر انحراف نظری از مدینه فاضله شکل می گیرد.
فقه اسلامی با به رسمیت شناختن تفاوت های قومی، نژادی، زبانی و فقهی، این تفاوت ها را به فرصتی برای شکل گیری امت اسلامی تبدیل کرد.
عقل نظری، واقعیت هایی را که مستقل از آکاهی و اراده انسان وجود دارند، شناسایی می کند و علمی مانند فلسفه، ریاضیات و طبیعت را پدید می آورد.
(جامعه شناسی (۳)، ترکیب، صفحه های ۹۱، ۹۷ و ۱۱۳)

«گزینه ۴»

(سید محمدعلی مرتفعی)

۱۹۷- گزینه «۴»

در گزینه «۴»، «مفهول و منصوب بعلامه الفتحة» نادرست است. «اختلال» مضاف و «توازن» مضاف‌الیه است. (دقیق کنید «اختلال» و «توازن» هر دو اسم هستند و با هم تشکیل یک ترکیب اضافی داده‌اند).

(تمثیل صرفی و مهل اعرابی)

(منیره فرسوی)

۱۹۸- گزینه «۳»

«تغییر» فعل ماضی از باب «تفعل» است و باید بر وزن «تفعل» باید، بنابراین «تغییر» (با حرکت فتحه روی عین الفعل) صحیح است.

(ضبط هرکات)

(سید محمدعلی مرتفعی)

۱۹۹- گزینه «۳»

در گزینه «۳»، برای «أربعة و ثلاثون» (۳۴) محدود مفرد آمده که درست است، همچنین برای «خمس» (۵) محدود جمع آمده که آن هم مناسب است.

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در عربی، ابتدا باید یکان و سپس دهگان ذکر شود؛ بنابراین «أربع و خمسين» صحیح است.
گزینه «۲»: برای «أربعون» (۴۰) باید محدود مفرد باید، بنابراین «أربعون ضیفاً» صحیح است.

گزینه «۴»: برای «عشرين» (۲۰) باید محدود مفرد باید، بنابراین «عشرين ساعهً» صحیح است.

نکته مهم درسی:

محدود اعداد سه تا ده، به صورت جمع و محدود اعداد ۱۱ تا ۹۹ به صورت مفرد ذکر می‌شود.

(عدد)

(سید محمدعلی مرتفعی)

۲۰۰- گزینه «۳»

در گزینه «۳»، «أيات» مفعول و منصوب و «من» فاعل است. (ترجمه عبارت: روحهای عمر را می‌شمارد کسی که مثل خردمند آن‌ها را غنیمت نشمرده است!)

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «لا تُنسِي» فعل مجھول است و «أيات» نائب فاعل آن و مرفوع است.

گزینه «۲»: «تمُّ» فعل و «أيات» فاعل آن و مرفوع است.

گزینه «۴»: «كأنَّ» از حروف مشبّه بالفعل، «أجمَّلَ» اسم آن و منصوب است، «أيات» نیز خبر آن و مرفوع است.

(قواعد اسم)

(سید محمدعلی مرتفعی)

۱۹۱- گزینه «۳»

در گزینه «۳»، «فليستشُ» فعل مضارع است که همراه با «لام» امر (جازمه) آمده است، بنابراین به صورت «باید مشورت کند» ترجمه می‌شود. (ترجمه)

(قالد مشیرپناهی - رهگلان)

۱۹۲- گزینه «۱»**تشریف گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۲»: ترجمه صحیح: گویی این مردم ابزاری از آهن ساخته‌اند و با آن شاخه درختان را می‌برند!

گزینه «۳»: ترجمه صحیح: این زمنده با شمشیر تیز خود با دشمنان زیادی مبارزه کردا

گزینه «۴»: ترجمه صحیح: روستایمان عمارتی قدیمی دارد که دو هزار سال پیش بنا شده است!

(ترجمه)

(نوید امساکی)

۱۹۳- گزینه «۴»

دانش‌آموzan: «الطلاب»، «اللاميد» (رد گزینه «۳») / برای یادگیری: «لِتَعْلَمُ» (رد گزینه‌های «۱» و «۳») / درس‌هایشان: «دروسهم» (رد گزینه «۲») / و باید ... بدانند: «فليعلموا» (رد گزینه‌های «۲» و «۳») / بر آنان لازم است: «عليهم» (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه)

(سید محمدعلی مرتفعی)

۱۹۴- گزینه «۱»

آیه شریفة صورت سوال می‌گوید: «اگر نیکی کنید، به خودتان نیکی می‌کنید»؛ ابیات گزینه‌های «۲، ۳ و ۴» نیز همنوا با این آیه شریفه بر این موضوع تأکید دارند که نتیجه نیکی به خود انسان برمی‌گردد و فرد از آن سود می‌برد، اما مفهوم گزینه «۱» متفاوت است. بیت گزینه «۱» می‌گوید باید نیکی کرد تا خدا را شناخت و به او رسید.

(مفهوم)

(سید محمدعلی مرتفعی)

۱۹۵- گزینه «۲»

در گزینه «۲»، «اسم فاعله: مُضَلٌّ» نادرست است. «ضَلَّ» فعل مجرد ثالثی است و اسم فاعل از این فعل‌ها بر وزن «فاعِل» ساخته می‌شود، نه همراه «مُّ». بنابراین اسم فاعل از این فعل به صورت «ضال» می‌آید.

(تمثیل صرفی و مهل اعرابی)

(سید محمدعلی مرتفعی)

۱۹۶- گزینه «۳»

در گزینه «۳»، «صفة...» نادرست است. با توجه به این که «مهاناً» نکره و «الشاتم» معرفه است، «مهاناً» نقش حال را دارد، نه صفت. (ترجمه عبارت داده شده: بر ما واجب است که انسان دشنامگو را خوارشده رها کنیم تا خدای رحمان را خشنود نماییم)

(تمثیل صرفی و مهل اعرابی)

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «متأخرین» حال و جمع مذکور است. (جمع بودن «متأخرین» را از ساختار جمله و اسم جمع «إخوان» می‌توان دریافت).
 گزینه «۲»: «وافقین» صفت برای «مسافرین» است، نه حال.
 گزینه «۴»: «منتظران» خبر برای «همان» است، نه حال.

(۶۳)

۲۰۵- گزینه «۳» (حسین رضایی)

صورت سؤال، حرف نفی ای را می‌خواهد که در ترجمه قابل حذف باشد. می‌دانیم اگر قبل از «إلا» مستثنی منه ذکر نشده باشد، می‌توان فعل منفی جمله را مثبت ترجمه کرد؛ به عبارت دیگر، می‌توان حرف نفی را در ترجمه حذف کرد. در گزینه «۳»، قبل از «إلا» مستثنی منه نیامده است، پس می‌توان هنگام ترجمه، حرف نفی «لا» را حذف و جمله را مثبت ترجمه کرد. (اگر پول‌های زیادی نداریم باید فقط چیزی را که ارزان‌تر است، بخریم).

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: حرف نفی نداریم؛ دقت داشته باشید که «ليس» یک فعل است، نه حرف.

گزینه «۲»: «الشعراء» مستثنی منه است.

گزینه «۴»: «كل شخص» مستثنی منه است.

(اسلوب استثناء)

تاریخ**۲۰۶- گزینه «۲» (علی محمد کریمی)**

برخی پژوهشگران معتقدند که رواج و رونق ادبیات و فلسفه، تأثیر مهمی بر شکوفایی و گسترش علم تاریخ در یونان باستان داشته است.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۳)

۲۰۷- گزینه «۳» (علی محمد کریمی)

شی‌هوانگتی به منظور تسلط بیشتر حکومت مرکزی بر سرزمین چین، تشکیلات اداری و مالیاتی را نوسازی کرد و شبکه گسترهای از جاده‌ها ساخت. وی همچنین به قصد رونق تجارت، مقیاس وزن‌ها و اندازه‌ها و عیار سکه‌ها را یکسان کرد. یکدیگر از اقدام‌های مهم او، تکمیل دیوار بزرگ چین بود.

(تاریخ (۱)، چهل در عصر باستان، صفحه ۳۷)

۲۰۸- گزینه «۲» (علی محمد کریمی)

کهن‌ترین نشانه و آثاری که از حضور انسان در ایران تاکنون کشف شده، مربوط به بستر کشف‌رود در نزدیکی مشهد در خراسان رضوی است.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۷۷)

(محمدعلی کاظمی نصیرآبادی)

صورت سؤال، اسم مفعولی را می‌خواهد که نقش صفت را داشته باشد. «المُخَفَّضَة» اسم مفعول و صفت برای «الأسعار» است.

۲۰۹- گزینه «۴»

گزینه «۱»: «المنْظَمَة» اسم مفعول و مجرور به حرف جر است.

گزینه «۲»: «الْمُعَرِّبة» اسم مفعول است اما با توجه به ساختار ظاهری و ترجمه جمله، نمی‌تواند صفت باشد. («الْمُعَرِّبة» مفعول دوم برای فعل «قد سَمِّيَ» است).

گزینه «۳»: «الْمُفَرَّدَات» اسم مفعول است، اما نقش فاعل را دارد.

(قواعد اسم)

۲۰۲- گزینه «۴»

صورت سؤال، فعل مضارعی را می‌خواهد که در فارسی، الترامی ترجمه نشود. تمامی فعل‌های مضارع در گزینه‌ها را برسی می‌کنیم:

تشریف گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «أن نُصدق» همراه حرف «أن» آمده و معنای مضارع الترامی دارد. (که باور کنیم)

گزینه «۲»: «إلا تُرفع» در واقع «أن لا تُرفع» بوده است، چون فعل مضارع همراه حرف «أن» آمده، معنای مضارع الترامی دارد. (که بالا بُرده نشود)

گزینه «۳»: «ليحترموا» همراه حرف «إـ» آمده و معنای مضارع الترامی دارد. (باید احترام بگذارند)

گزینه «۴»: در عبارت داده شده، «إن» اسلوب شرط ایجاد کرده است، فعل شرط (نتج) بهصورت مضارع الترامی ترجمه می‌شود، اما جواب شرط

«ينتفع» بهصورت مضارع اخباری ترجمه می‌شود. (ترجمه عبارت: اگر کالاهای مفید جدیدی تولید کنیم، همه هموطنانمان از آن بهره می‌برند!)

(قواعد فعل)

(همیدر، رضا قائد امینی - اصفهان)

صورت سؤال، فعل ناقصه‌ای را می‌خواهد که حرف زائد داشته باشد (جزء افعال ثالثی مزید باشد). «الْنَصْبَ» فعل مضارع از باب «إفعال» است و یک حرف زائد دارد.

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «يَصِيرُ» فعل مضارع از «صار» و بدون حرف زائد است.

گزینه «۳»: «تَكُونُ» فعل مضارع از «كان» و بدون حرف زائد است.

گزینه «۴»: «صَيَرَ» فعلی است که به باب «تفعیل» رفته است و دیگر از افعال ناقصه به حساب نمی‌آید.

(قواعد فعل)

(ولی برمهی - ابهر)

صورت سؤال، اسم مثناهی را می‌خواهد که نقش حال را داشته باشد. در گزینه «۳»، «مُجَدِّدِين» حال است و با توجه به ساختار و مفهوم جمله، مثناهی است. ترجمه عبارت گزینه «۳»: برادرم و همشاگردیش محمد درس‌ها را تلاشگرانه در کتابخانه مطالعه می‌کنند!

۲۰۴- گزینه «۳»

(میلار هوشیار)

۲۱۶- گزینه «۲»

در نتیجه وضع قوانین سخت توسط دولت انگلیس و تمایل اشراف آمریکایی به بیرون راندن رقیب و تحریکات فرانسویان، مردم این سرزمین برای رسیدن به استقلال وارد جنگ طولانی با انگلستان شدند. این جنگ سرایام با پیروزی مستعمره‌نشینان و استقلال آمریکا به پایان رسید و جورج واشینگتن به عنوان نخستین رئیس جمهور این کشور انتخاب شد.

(تاریخ (۳)، تاریخ پهلوی در دوره معاصر، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۱)

(میلار هوشیار)

۲۱۷- گزینه «۳»

با وجود اینکه مناسبات حاکم بر بخش کشاورزی، شیوه‌ها و ابزارهای تولید (تکنولوژی) این بخش دچار تغییر و تحول اساسی نشد، کشاورزی ایران اواخر قرن نوزدهم و اوایل قرن بیست میلادی مانند گذشته یک کشاورزی معیشتی نبود.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در دوره معاصر، صفحه‌های ۵۰ و ۵۲)

(پهلویان میربلاکی)

۲۱۸- گزینه «۴»

پس از فروپاشی امپراتوری عثمانی، انگلستان سرپرستی عراق، اردن و فلسطین را بر عهده گرفت و لبنان و سوریه تحت سرپرستی فرانسه درآمدند.

(تاریخ (۳)، تاریخ پهلوی در دوره معاصر، صفحه ۱۸)

(میلار هوشیار)

۲۱۹- گزینه «۲»

نمایندگان مجلس شورای ملی در مخالفت با اعطای امتیاز نفت شمال به شوروی، دولت را مکلف ساختند که برای گرفتن تمامی حقوق ملی در موضوع نفت جنوب، مذاکره کند و اقدامات لازم را انجام دهد. این اقدام به معنای اعلام نارضایتی رسمی و علني از قرارداد نفتی ایران با انگلستان و تلاش برای تجدیدنظر در آن به حساب می‌آمد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در دوره معاصر، صفحه ۱۱۸)

(پهلویان میربلاکی)

۲۲۰- گزینه «۳»

در تیرماه ۱۳۵۹، تعدادی از افسران وابسته به رژیم پهلوی و هواردار شاپور بختیار، موسوم به «سازمان نقاب»، با پشتیبانی سازمان جاسوسی آمریکا (سیا) و حکومت عشی عراق کودتایی را طراحی کردند.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی ایران، صفحه ۱۴۵)

جغرافیا

(زهراء دامپیار)

۲۲۱- گزینه «۴»

علم جغرافیا از افتخاهای علوم دیگر استفاده می‌کند و با یک دید همه‌جانبه بررسی‌ها و مطالعات خود را در مورد پراکندگی پدیده‌ها و روابط بین آن‌ها انجام می‌دهد. این اطلاعات به ما کمک می‌کند دانش ما از محیط پیرامون و سایر مکان‌ها افزایش یابد. این شناخت در جهت بهبود کیفیت زندگی انسان نقش داشته است.

محیط جغرافیایی از تعامل بین محیط طبیعی و محیط انسانی به وجود می‌آید. این نوع شکل گیری سبب می‌شود جغرافی دان با دید ترکیبی یا کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی کند؛ زیرا اجزا و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کند.

(جغرافیای ایران، جغرافیا چیست؟، صفحه‌های ۲ تا ۷)

(علی محمد کریمی)

برخی از مورخان، اقدام خسروپرویز در برانداختن حکومت لخمان را اشتباه بزرگی می‌شمارند که باعث شد مزه‌های جنوب غربی ایران در برابر هجوم اعراب بی‌دفاع بماند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۹۷)

۲۰۹- گزینه «۲»

در دوره هخامنشیان، تجربه و سبک‌های هنری اقوام غیرایرانی با شیوه‌های بومی ترکیب شد و هنری به وجود آمد که کاملاً تازگی داشت و روح هنر ایرانی بر آن حاکم بود. دیگر ویژگی شاخص هنر و معتماری دوره هخامنشی، درباری بودن آن بود؛ به این معنی که شکوه شاهانه و تشریفات و تجملات درباری را به نمایش می‌گذاشت. یکی دیگر از ویژگی‌های هنر هخامنشی، طبیعت‌گرایی و استفاده از عناصر موجود در طبیعت مانند حیوانات و گیاهان در آثار هنری‌شان است.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۱۴۳ و ۱۴۴)

۲۱۰- گزینه «۴»

در دوره هخامنشیان، تجربه و سبک‌های هنری اقوام غیرایرانی با شیوه‌های بومی ترکیب شد و هنری به وجود آمد که کاملاً تازگی داشت و روح هنر ایرانی بر آن حاکم بود. دیگر ویژگی شاخص هنر و معتماری دوره هخامنشی، درباری بودن آن بود؛ به این معنی که شکوه شاهانه و تشریفات و تجملات درباری را به نمایش می‌گذاشت. یکی دیگر از ویژگی‌های هنر هخامنشی، طبیعت‌گرایی و استفاده از عناصر موجود در طبیعت مانند حیوانات و گیاهان در آثار هنری‌شان است.

(سید علیرضا علیویان)

از مشهورترین تکنگاری‌ها می‌توان به عجائب‌المقدور فی نوائب تیمور (زندگی شگفت‌آور تیمور) تألیف ابن عربشاه درباره تیمور اشاره کرد.

(تاریخ (۲)، تاریخ شناسی، صفحه ۶)

۲۱۱- گزینه «۲»

(سید علیرضا علیویان)

در نتیجه تداوم سیاست تعقیب کاروان‌های تجاری قریش توسط مسلمانان، سرانجام در سال دوم هجرت جنگ بزرگی میان سپاه اسلام و لشکریان مشرف در مکانی به نام «بدر» صورت گرفت. در این جنگ، حدود ۳۰۰ رزمنده مسلمان بر ۹۵۰ جنگجوی قریش پیروز شدند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام هر کنی تازه در تاریخ پسر، صفحه ۱۳۷)

۲۱۲- گزینه «۳»

از ویژگی‌های شاخص خلافت عباسیان، اجتناب از سیاست عرب‌گرایی بود. به همین دلیل، در این دوره، ایرانیان در کنار اعراب از جایگاه ممتازی در حکومت برخوردار شدند و نقش مهمی را در اداره امور خلافت به عهده گرفتند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام هر کنی تازه در تاریخ پسر، صفحه ۶۹)

۲۱۳- گزینه «۴»

از ویژگی‌های شاخص خلافت عباسیان، اجتناب از سیاست عرب‌گرایی بود. به همین دلیل، در این دوره، ایرانیان در کنار اعراب از جایگاه ممتازی در حکومت برخوردار شدند و نقش مهمی را در اداره امور خلافت به عهده گرفتند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام هر کنی تازه در تاریخ پسر، صفحه ۶۹)

۲۱۴- گزینه «۳»

امیران سلسله‌های طاهری و سامانی عموماً نسبت به خلفای بنی عباس اظهار اطاعت ظاهری می‌کردند و در مواردی با دشمنان خلافت مانند علیویان طبرستان و خوارج در سیستان سریستیز داشتند.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۹۲)

۲۱۵- گزینه «۴»

شاه عباس اول به منظور تقویت قدرت سیاسی و نظامی دولت مرکزی و کاهش توان سیاسی و نظامی امیران و ایلات قزلباش، سپاهی دائمی و حرفه‌ای ایجاد کرد که کاملاً مطیع و وفادار به شخص او بود.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۳۹)

(فاطمه سقایی)

«۲۲۷- گزینهٔ ۳»

برخی تماسه‌ها می‌توانند طی یک سال، ۱۰ تا ۲۰ متر در جهت وزش باد حرکت کنند. با وزش باد، ماسه‌های دامنه را به باد، به طرف بالا راند می‌شوند و پس از رسیدن به قله، در دامنه پشتی فرود می‌آیند و همانجا انباسته می‌شوند. این فرایند موجب حرکت مداوم تماسه می‌شود.

(جغرافیا) (۲)، نوامی طبیعی، صفحه ۵۹

(علیرضا رضایی)

«۲۲۸- گزینهٔ ۳»

بیابانی شدن (بیابان‌زایی) یعنی گسترش بیابان‌ها و تبدیل مناطق بیشتری به بیابان.

- مهم‌ترین عوامل بیابانی شدن: خشکسالی و گرم شدن هوا و کاهش بارندگی، حفر چاه‌های عمیق و نیمه‌عمیق در مناطق خشک و استفاده بی‌رویه از آبهای زیرزمینی، از بین رفتن پوشش گیاهی
- برخی از راهکارهای پیشگیری از بیابان (بیابان‌زایی): کاشت گیاهان سازگار و مقاوم با نواحی خشک

مقابله با برداشت بی‌رویه از آبهای زیرزمینی و چراج بی‌رویه دامها مالچ‌پاشی روی ماسه‌ها برای تثبیت آن‌ها و جلوگیری از حرکتشان

(جغرافیا) (۲)، نوامی طبیعی، صفحه ۵۹

(زهرا دامیار)

«۲۲۹- گزینهٔ ۳»

پلاتیشن عبارت است از زمین‌های وسیع کشاورزی که به تولید یک محصول خاص اختصاص دارد. این محصولات برای صادرات و عرضه به بازارهای فروش جهانی تولید می‌شوند. مزارع محصولات خاص نواحی گرم و مرطوب استوایی در کشورهای مجاور استوا در قاره‌های آسیا، آفریقا و آمریکای جنوبی قرار دارند.

بیشتر مزارع تکمحصولی نواحی استوایی در نزدیکی ساحل دریاها واقع شده‌اند تا بتوان از کشتی برای صدور محصولات به نواحی مختلف جهان استفاده کرد.

(جغرافیا) (۲)، نوامی انسانی، صفحه‌های ۹۱ و ۹۲

(زهرا دامیار)

«۲۳۰- گزینهٔ ۴»

نواحی‌ای که نظام مدیریت ویژه و مخصوص به خود را دارند شامل نواحی خودمختار و مناطق آزاد تجاری هستند.

از این میان مناطق آزاد تجاری (به طور مثال مناطق مجاور دریا) مناطقی هستند که برخی قوانین و مقررات کشور در آن‌ها اجرا نمی‌شود؛ برای مثال اتباع خارجی می‌توانند بدون اخذ روادید (ویزا) از قبل به مناطق آزاد تجاری یک کشور وارد شوند و یا قوانین مالیاتی و گمرکی کشورها در مورد سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد اجرا نمی‌شود.

(جغرافیا) (۲)، نوامی سیاسی، صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۰ و ۱۱۸ و ۱۱۹

(فاطمه سقایی)

«۲۳۱- گزینهٔ ۳»

برخی از سکونتگاه‌ها حوزه نفوذ کم و سعتی دارند؛ مثلاً یک شهر کوچک ممکن است فقط به چند روستایی پیرامون خود خدمات بدهد.

(جغرافیا) (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۹

(فاطمه سقایی)

«۲۳۲- گزینهٔ ۲»

در بسیاری از نواحی روستایی جهان فقر بیشتر از نواحی شهری است و درصد فقر در جهان مربوط به نواحی روستایی است. البته این بدان معنا نیست که همه شهرونشینان در جهان سطح زندگی بالایی دارند یا همه روستاییان در فقر به سر می‌برند.

(جغرافیا) (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۱

(زهرا دامیار)

«۲۲۲- گزینهٔ ۲»

بخش اعظم چین خودگی‌های وسیع در منطقه کوهستانی البرز، حاصل کوه‌زایی مواد رسوبی طی میلیون‌ها سال است. فعالیت‌های آتش‌نشانی در دوره کواترنر سبب شکل‌گیری قله دماوند در این رشته‌کوه شده است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۱۲۳)

(زهرا دامیار)

«۲۲۳- گزینهٔ ۴»

نزدیکی به دریاها و دوری از آن در آب‌وهای کشور دو اثر متفاوت دارد. در سواحل شمالی کشور، دریای خزر در افزایش بارش، نقش مهمی دارد ولی خلیج فارس و دریای عمان به دلیل عدم امکان صعود هوای مرطوب، در بارش سواحل جنوبی کشور، نقش چندانی ندارند و موجب شرجی شدن هوا می‌شوند. در نواحی داخلی کشور به دلیل دور بودن از دریاها و کمبود رطوبت، اختلاف دما زیاد است ولی در نواحی ساحلی شمال و جنوب کشور اختلاف دما کمتر است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۱۲۷)

(فاطمه سقایی)

«۲۲۴- گزینهٔ ۳»

- با توجه به هرم سنی این کشور: میزان رشد مولید در این کشور بالاست.
- قاعده هرم سنی جمعیت این کشور پهن است؛ بنابراین گروه کودکان و نوجوانان جمعیت بیشتری دارند. لذا این کشور با وجود درصد بالای جمعیت فعال می‌تواند رشد اقتصادی را تجربه کند.
- در این کشور افراد سالمند کمتری زندگی می‌کنند.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

(زهرا دامیار)

«۲۲۵- گزینهٔ ۴»

چونگی قارگیری پدیده‌های طبیعی و انسانی در سکونتگاه‌ها، شکل‌های مختلفی از سکونتگاه را به وجود آورده است. رشد سریع جمعیت از یک سو، بر تعداد جمعیت شهرها افزوده و از سوی دیگر با تبدیل نقاط روستایی به شهر تعادل نقاط شهری را افزایش داده است.

نقش هر سکونتگاه با توجه به تغییرات وضعیت جغرافیایی هر منطقه اعم از طبیعی یا انسانی تغییر می‌یابد و در چهاره و سیمای آن منعکس می‌شود.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۴)

(زهرا دامیار)

«۲۲۶- گزینهٔ ۲»

ناحیه بخشی از سطح زمین است که ویگی‌های جغرافیایی همگون و خاصی دارد؛ بهطوری که با بخش‌های مجاور خود متفاوت است. جغرافی دان‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، یک یا چند معیار (عوامل طبیعی یا عوامل انسانی) را به کار می‌گیرند. آن‌ها با توجه به این معیارها، حدود یا مرزهای هر ناحیه را روی نقشه رسم می‌کنند و نواحی مختلف را روی نقشه نمایش می‌دهند. انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی دان بستگی دارد.

هر چه از کانون یک ناحیه دور و به مرزهای ناحیه مجاور نزدیک‌تر شویم، به تدریج از عوامل همگونی آن ناحیه کاسته می‌شود.

(جغرافیا) (۲)، تایمیه پیست ۲، صفحه‌های ۱۵، ۱۴ و ۱۳)

(حسن صدری)

باید رابطه دو مفهوم اول با هم عموم و خصوص مطلق باشد و رابطه دو مفهوم دوم با هم عموم و خصوص من وجه
بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عموم و خصوص مطلق: هر مسیحی غیرمسلمان است، اما بعضی غیرمسلمانان مسیحی هستند، بعضی غیرمسلمانان مسیحی نیستند. / عموم و خصوص مطلق: هر غیرایرانی غیراصفهانی است، اما بعضی غیراصفهانی‌ها غیرایرانی نیستند (عنی ایرانی هستند، مثلًاً تهرانی‌ها).

گزینه «۲»: تایان: هیچ سببی درخت سیب نیست، هیچ درخت سببی سیب نیست. / عموم و خصوص من وجه. بعضی میوه‌ها شیرین هستند، بعضی میوه‌ها شیرین نیستند. بعضی شیرین‌ها میوه هستند، بعضی شیرین‌ها میوه نیستند.

گزینه «۳»: عموم و خصوص مطلق: هر غیرمسلمان غیرشیعه است، اما بعضی غیرشیعه‌ها غیرمسلمان هستند، بعضی غیرشیعه‌ها غیرمسلمان نیستند (عنی مسلمان هستند، همچون اهل سنت). / عموم و خصوص من وجه: بعضی کتاب‌ها خواندنی هستند، بعضی کتاب‌ها خواندنی نیستند.

بعضی خواندنی‌ها کتاب هستند. بعضی خواندنی‌ها کتاب نیستند. گزینه «۴»: رابطه‌ای ندارند، زیرا نسبت‌های چهارگانه تنها بین مصاديق دو مفهوم کلی برقرار می‌شود / عموم و خصوص من وجه: بعضی کفش‌ها سفیدند، بعضی کفش‌ها سفید نیستند. بعضی سفیدها کفش‌اند، بعضی سفیدها کفش نیستند.

(منطق، مفهوم و مقدار، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

(حسین راهنمایی)

تعريف فلز به «جسمی که در حالت عادی جامد است» به علت اینکه بعضی از فلزات را در بر نمی‌گیرد (مثل جیوه) جامع نیست. و این تعريف مانع هم نیست؛ زیرا به جز فلزات اجسامی مثل «سنگ» هم در حالت عادی جامد هستند.

تعريف «پرنده» به «حیوانی که پرواز می‌کند» به علت اینکه بعضی از پرنده‌گان مثل شترمرغ، پرواز نمی‌کنند جامع نیست. هم چنین مانع هم نیست؛ زیرا حیواناتی به جز پرنده‌گان قدرت پرواز دارند؛ مثل خفاش که حیوان است اما پرنده نیست.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

(نیما بواهری)

در صورت سؤال با مغالطة تمثیل ناروا رویه رهستیم که بر حسب شباهت احکام یک امر به امری دیگر تسری داده شده است. برای مقابله با این مغالطة به دو صورت می‌توانیم عمل کنیم. توجه به وجود اختلاف (مانند گزینه‌های ۱، ۲ و ۳) و آوردن استدلال تمثیلی مخالف (مانند گزینه ۴).

(منطق، اقسام استدلال استئرایی، صفحه ۳۴)

(حسن صدری)

اگر نقیض یک قضیه صادق باشد، یعنی خود آن قضیه کاذب است. پس قضیه «بعضی غیرالف د نیست» کاذب است. حال باید بینیم هر یک از گزینه‌ها چه رابطه‌ای با این قضیه دارند و صدق و کذب آنان چگونه است:

گزینه «۱»: رابطه تداخل. از کذب جزئی به کذب کلی رسیده‌ایم، بنابراین این گزینه صحیح است.

گزینه «۲»: عکس مستوی. سالبه جزئی عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد، بنابراین این گزینه ناصحیح است.

(فاطمه ستایی)

از هواپیما برای حمل کالاهای سبک، کم حجم و ارزشمند یا مواد فاسدشدنی که باید سریع به مقصد برسند استفاده می‌شود.

(پهلوانی (۳)، پهلوانی (۳)، پهلوانی (۳)، پهلوانی (۳)، صفحه ۵۵)

«۲۳۳- گزینه «۴»

چنانچه حجم آب یک رودخانه از میانگین سالیانه آبدی آن بیشتر شود، سیل رخ می‌دهد.

حجم بارش و مدت‌زمان آن نقش مهمی در وقوع سیل دارد. بیشتر سیل‌ها پس از یک بارش شدید و سریع جاری می‌شوند.

هر چه شکل حوضه آبخیز گردتر و کشیده‌تر باشد، سیل خیزی آن کمتر است. به عکس هر چه حوضه درازتر و کشیده‌تر باشد، سیل خیزی آن کمتر است. در حوضه‌های گرد، مدت‌زمان کمتری صرف می‌شود تا آب آبراهه‌ها خارج شوند؛ زیرا در حوضه‌های گرد به علت انشعابات پراکنده سرشاره‌ها که طول آنها تقریباً به یک اندازه است، همه جریان‌ها همزمان به خروجی می‌رسند و موجب سریز و وقوع سیل می‌شوند. به عکس در حوضه‌های کشیده، مدت‌زمان طولانی‌تری سپری می‌شود تا آب جاری مسافت سرچشمی تا خروجی را طی کند و در نتیجه آب سرشاره‌ها به تدریج و به طور متوالی از حوضه تخلیه می‌شوند.

(پهلوانی (۳)، مظاہرات طبیعی، صفحه‌های ۹۱ تا ۹۲)

«۲۳۴- گزینه «۲»

با اصلاح شبکه زهکشی سطح توده لغزشی (هدایت انشعبات شبکه زهکشی بهسوی یک کانال مصنوعی)، نفوذپذیری آن کاهش می‌یابد و آب باران کمتر نفوذ می‌کند و به سرعت تخلیه می‌شود.

(پهلوانی (۳)، مظاہرات طبیعی، صفحه ۱۰۱)

فلسفه و منطق

(نیما بواهری)

همان‌گونه که علم پژوهشی انواع بیماری‌ها و روش‌های پیشگیری و درمان آن‌ها را بیان می‌کنند، علم منطق نیز به همراه بیان قوانین حاکم بر ذهن، روش‌های جلوگیری از مغالطات را بیان می‌کنند. جلوگیری از بیماری‌ها در پژوهشی و جلوگیری از مغالطات در منطق هدف این دو علم است.

منطق از یک جهت دیگر به سیستم‌های کنترلی خودرو یا شاقول بنای تشبیه می‌شود. وجه تشبیه در اینجا ابزاری بودن منطق است. منظور از ابزاری بودن این است که منطق باعث پیشبرد محتوای علوم نمی‌شود بلکه صرفاً ابزاری است که برای پردازش علوم و رسیدن به شناختهای درست استفاده می‌کنیم.

(منطق، منطق، ترازوی اذریشه، صفحه‌های ۱۳ و ۱۵)

«۲۳۵- گزینه «۱»

با اصلاح شبکه زهکشی سطح توده لغزشی (هدایت انشعبات شبکه زهکشی بهسوی یک کانال مصنوعی)، نفوذپذیری آن کاهش می‌یابد و آب باران کمتر نفوذ می‌کند و به سرعت تخلیه می‌شود.

(پهلوانی (۳)، مظاہرات طبیعی، صفحه ۱۰۱)

«۲۳۶- گزینه «۲»

گزینه «۱»: اینجا منظور بخشی از لباس است و دلالت تضمینی دارد.

گزینه «۲»: در اینجا برق معنایی خارج از خود لفظ اما ملازم با آن دارد، یعنی لامپ را روشن کن. بنابراین دلالت التزامی درست است.

گزینه «۳»: در اینجا شهر معنایی خارج از خود لفظ اما ملازم با آن دارد، یعنی مردم شهر. پس دلالت التزامی دارد.

گزینه «۴»: در اینجا خانه به کل معنای خانه اشاره دارد و دلالت مطابقی درست است.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

(نیما پواهری)

۲۴۷- گزینه «۱»

از نظر سهوردی حقیقت نفس نور است و هر نوری از جانب نورالانوار صادر می‌شود. بنابراین نفس از نظر سهوردی صدور و حدوث به صورت روحانی است. اما ملاصدرا می‌گوید نفس نتیجه رشد و تکامل خود جسم و بدن است. جسم انسان با تکامل جوهری از ماده به غیرماده تبدیل می‌شود (تروح می‌یابد) و نفس ایجاد می‌شود. پس از نظر او نفس روحانی است اما حدوث جسمانی دارد.

ساخی گزینه‌ها تحدید می‌توانند در زمرة اشتراک نظر این دو فلسفه قرار بگیرند.
(فلسفه یازدهم، پیش‌تی انسان (۲)، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

(نیما پواهری)

۲۴۸- گزینه «۳»

از نظر افلاطون با غلبة عقل قوای دیگر به اعتدال می‌رسند و در نهایت انسان به فضیلت و سعادت نائل می‌شود. به نظر افلاطون شناخت عقلی و آگاهی به صدق شناخت برای تحقق کنش و عمل آدمی کافی بود. اما ارسطو به این مورد نقد می‌کند و هشدار می‌دهد که آگاهی از درستی امری لزوماً به عمل و کنش آدمی منتهی نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: افلاطون نیز به نسبت در اخلاق قائل نیست، بلکه احکام اخلاقی از نظر او احکامی عقلانی و همگانی هستند.

گزینه «۲»: مقصود افلاطون از سعادت منفعت‌طلبی شخصی نیست، بلکه او سعادت نوع بشری را در ذهن دارد. پس این نقد به او وارد نیست.

گزینه «۴»: افلاطون معتقد است باید عقل بر نفس حاکم شود تا قوای شهوت و غصب کنترل شده و به اعتدال برسند.

(فلسفه یازدهم، انسان، مفهودی افق‌گرا، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

(حسن صدری)

۲۴۹- گزینه «۴»

تفاوت معنای کلمات هستی و چیستی صرفاً بحثی زبانی است و نه بحثی فلسفی. بحث ما در انبات مغایرت مفهومی و فلسفی این دو مفهوم است، نه صرفاً مغایرت معنایی و شرح‌اللفظی. اما گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» همگی به مغایرت مفهومی وجود و ماهیت اشاره می‌کنند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیش‌تی، صفحه ۷ تا ۱۶)

(حسن صدری)

۲۵۰- گزینه «۲»

از نظر هیوم توالی و تعاقب پدیده‌ها صرفاً «زمینه‌ساز» باور مانده علیت هستند، نه اینکه خود توالی و تعاقب پدیده‌ها علیت باشد. علیت از نظر هیوم اساساً اصلی نیست که بتوان آن را به طور مستقل از راه تجربه توجیه کرد، بلکه عادت ذهنی ما به رخداد پشت سر هم حوادث، این باور راستخ را در ما ایجاد کرده است که علیتی در کار است.

توجه: از نظر هیوم «باور» به اصل علیت قابل توجیه تحریب است و توجیهش همان اصل عادت ذهنی است، اما «خود» علیت توجیهی تجربه‌گرایانه ندارد (رد گزینه ۴).

(فلسفه دوازدهم، بیان علمی و معلومی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

(حسن صدری)

۲۵۱- گزینه «۴»:

گزینه «۱»: نتیجه برهان فارابی است نه این سینا.

گزینه «۲»: مقدمه دوم برهان این سینا است، نه نتیجه آن.

گزینه «۳»: نتیجه برهان نیست، بلکه نتیجه برهان اثبات یک واجب‌الوجود بالذات است.

(فلسفه دوازدهم، فرآ در فلسفه- قسمت دو، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

گزینه «۳»: تناقض. در صورت سوال گفته شده که نقیض این قضیه صادق است، بنابراین این قضیه باید صادق باشد نه کاذب.

گزینه «۴»: این عبارتی دیگر از همان عکس مستوی است. «بعضی دغیرalf نیست» همان «بعضی د الف است» را معنا می‌دهد. پس این گزینه نیز ناصحیح است.

(منطق، اکلام قضا، صفحه‌های ۶۸ تا ۶۳)

(حسن صدری)

۲۴۲- گزینه «۳»

این استدلال به صورت زیر بوده است:

- ۱- اگر قضیه‌ای حملی باشد، دارای موضوع و محمول است.
- ۲- جملات امری نیستند (فع مقدم). پس جملات امری داری موضوع و محمول نیستند.

(نیما پواهری)

۲۴۳- گزینه «۴»

سقراط لفظ فلسفه را بر سر زبان‌ها انداخت. اما فیثاغورس اولین کسی بود که این لفظ را به کار برداشت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سفسطه لفظی است در زبان عربی، نه زبان یونانی.

گزینه «۲»: دلیل قطعی سقراط برای امتناع از سوفیست‌نماییدن خود، تواضع و فروتنی او بود.

گزینه «۳»: فیلسفیا اسم مصدر به معنای دوستداری دانش است، نه دوستدار دانش.

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی فلسفه، صفحه ۷)

(حسین راهنمایی)

۲۴۴- گزینه «۴»

کسی که فیلسف است یا حتی تفکر فیلسفانه دارد به تبلیغات و خیالات و تعصبات توجه می‌کند اما آن‌ها را بدون تفکر به باور تبدیل نمی‌کند، یعنی اول بررسی و تفکر می‌کند، اگر درست بود می‌بذرید و استقلال در اندیشه به معنای گوش نکردن به دیگران نیست، بلکه این مفهوم را می‌رساند که همراه با شنیدن سخن دیگران باید آن‌ها را بررسی کرد و بدون دلیل منطقی نبذریفت.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۴)

(نیما پواهری)

۲۴۵- گزینه «۲»

پی‌بردن به بسیاری از اسرار و رموز طبیعت و شناخت قوانین طبیعی از طریق ابزار عقل و با شناخت تجربی حاصل می‌شود.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

(حسین راهنمایی)

۲۴۶- گزینه «۴»

از نظر ارسطو (معلم اول) نفس انسان در زمان تولد حالتی بالقوه دارد (یعنی سراسر استعداد است) و هیچ‌گونه فعلیتی در آن نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱» و «۲»: از نظر ارسطو قوه تفکر و حیات مربوط به نفس انسان است نه بدن انسان و بدن بدون روح یک موجود مرده است (اشتراک با افلاطون).

گزینه «۳»: از نظر ارسطو نفس انسان به تدریج اموری مانند علم، احساس و ... را کسب می‌کند و کامل و کامل‌تر می‌شود.

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی انسان (۱)، صفحه ۷۲)

(کوثر دستورانی)

روان‌شناسی**«۲۵۶- گزینه ۳»**

در مثال مذکور به دنبال علت و یا همان چرایی پدیده اختلال دوقطبی هستیم؛ پس به هدف «تبیین» پرداخته شده است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۴)

(همیرضا توکلی)

«۲۵۷- گزینه ۴»**تشرییم سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»؛ فرضیه‌ها می‌توانند ضمن اینکه در پاسخ به یک سؤال ببینند، باعث طرح سوال‌های دیگر هم شوند.

گزینه «۲»؛ جمعی از فرضیه‌ها لزوماً به اصول تبدیل نمی‌شوند و شرط آن، تأیید تجربی است.

گزینه «۳»؛ هدف از پژوهش تجربی، صرفاً تأیید فرضیه‌ها نیست.

گزینه «۴»؛ شرط تطابق، باعث می‌شود که فرضیه تأیید شود و به ترتیب می‌توان به اصول و نظریه‌ها دست یافت.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

(فرهاد علی‌ثبار)

«۲۵۸- گزینه ۴»

گزینه «۴» نادرست است؛ مثال پاسخ به سؤال «آیا جهان نظم دارد؟»، نشان می‌دهد که ممکن است هر کس برای پاسخ به سؤالی یکسان، از یک روش متفاوت استفاده کند، ولی پاسخ همگی آن‌ها یکسان باشد.

در مورد گزینه «۳» «توجه به این نکته مهم است که اعتبار و پذیرش فرضیه، لزوماً به معنای درست بودن آن نیست، بلکه با گذشت زمان ممکن است

علوم شود فرضیه معتبر و پذیرفته شده، نادرست بوده است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۱، ۱۳ و ۱۵)

(کوثر دستورانی)

«۲۵۹- گزینه ۳»

مثال مذکور در صورت سؤال به آرمان‌گرایی و عیب‌جویی نوجوان اشاره دارد که از ویژگی‌های رشد شناختی این دوره می‌باشد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۶)

(مهdi پاهری)

«۲۶۰- گزینه ۴»

شناخت مفهوم انگیزه تحصیلی ناظر بر چیستی مفهوم انگیزه است، پس هدف توصیف را دنبال می‌کند و شناخت علل ایجاد انگیزه تحصیلی ناظر بر

چرایی (علت) مفهوم انگیزه است؛ پس هدف تبیین را دنبال می‌کند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۴)

(مهdi پاهری)

«۲۶۱- گزینه ۳»

برای آنکه شناخت منتهی به رفتار اخلاقی شود لازم است تا شناخت تبدیل به باورها و ارزش‌های فرد شود.

تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی در نوجوان موجب تحریک‌پذیری او شده و همچنین نوجوان به سبب بستر اجتماعی گسترشده‌تر، احساس خودمختاری و استقلال بیشتر و درگیری بیشتر با مسائل ارزشی و اخلاقی رشد اخلاقی بیشتری دارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۵ تا ۶۲)

(مسین راهنمایی)

برای شناخت شهودی نیاز به کنار گذاشتن عقل خود نداریم بلکه نیاز به تهذیب نفس داریم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»؛ انسان با عقل خود به شناخت عقول و فرشتگان می‌رسد نه با حس و تجربه حسی.

گزینه‌های «۳» و «۴»؛ آگاهی فرشتگان با استدلال و مفاهیم نیست بلکه با شهود است و در کارهای خود هم نیازی به ابزار مادی ندارند.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه – قسمت دو، صفحه‌های ۶۳ و ۶۶)

«۲۵۲- گزینه ۱»

فارابی در کتاب «الجمع بین رأي الحكيمين» میان فلسفه افلاطون و ارسطو وحدت ایجاد می‌کند و به بیان اشتراک نظر آن‌ها می‌پردازد. عبارت صورت سؤال اشاره به نظریه مثل افلاطون دارد که فارابی به نشانه‌های آن در فلسفه ارسطو اشاره می‌کند. از آنجایی که با این نظریه در فلسفه افلاطون آشنا شده‌اید می‌توان نتیجه گرفت چنین موضوعی درباره ارسطو می‌باشد در کتاب جمع رأي حکیمین بیان شده باشد.

با این حال جالب است بدانید که در فلسفه ارسطو واقعاً چنین نیست و دلیل تألیف این کتاب فارابی بیشتر به خاطر این بود که کتابی از آموزه‌های فلوطین به اشتباه به نام ارسطو در جهان اسلام ترجمه شده

(فلسفه دوازدهم، آغاز فلسفه در اسلام، صفحه ۷۵)

«۲۵۳- گزینه ۲»

موجودات تاریک و ظلمانی (یعنی همان امور مادی و کیفیات جسمانی) بهره‌ای از نور ندارند و نمی‌توانند به مراتب بالاتر نور صعود کنند. نور آن‌ها عارضی و از بیرون است و در ذات خود نور نیستند. کمال و رستگاری نهایی رفتن یک نور به مراتب دیگر نور و در نهایت رسیدن به مرتبه نور محض است.

(فلسفه دوازدهم، دوره میانی، صفحه ۱۴)

«۲۵۴- گزینه ۴»

با اینکه در دوره معاصر فلسفه‌های اروپایی وارد ایران شد و توجه علاقه‌مندان را به خود جلب کرد، اما از آنجا که ایران در یک دوره طولانی مهد فلسفه بود و مکتب‌های بزرگ فلسفی، مانند مکتب مشاء و اشرف و متعالیه در آن رونق داشت، مواجهه بسیاری از فیلسوفان ایرانی و مدرسان فلسفه در ایران با فلسفه‌های اروپایی بدین صورت بود که تلاش کردند با بهره‌گرفتن از ذخیره ارزشمند فلسفی خود، فلسفه‌های جدید اروپایی را بهفهمند و ارزیابی کنند.

پس ناید گزینه‌هایی را انتخاب کنیم که با شیفتگی و تقلید از غرب سعی در کنار گذاشتن سنت فلسفی خود دارند. در گزینه چهارم می‌توانیم نمونه مناسبی از این مواجهه را بینیم. گوینده این عبارت با مهره‌گیری از آموزه‌های ملاصدرا و حکمت متعالیه نوعی مواجهه پویا و فعل با فلسفه جدید غرب دارد.

(فلسفه دوازدهم، حکمت معاصر، صفحه ۹۱)

۲۶۹- گزینه «۴»
 اولاً باید دقت کنید که تصمیم‌گیری برای انتخاب لباس، در هر صورت (حتی اگر یک هفته ذهن کسی را مشغول خود کند)، تصمیم‌گیری‌ای معمولی است (حذف گزینه‌های ۱ و ۳). ثانیاً وقتی موضوع فقط پوشیدن لباس است و پیامد آن در هر صورت، پیامدی منفی نیست و ضمناً تعداد اولویت‌ها دو تاست، بیچیدگی خاصی هم در این تصمیم‌گیری نیست (حذف گزینه ۲). ثالثاً انتخاب بین دو مورد دلخواه، تعارض گرایش - گرایش ایجاد می‌کند. نکته: ناکامی مربوط به ناتوانی در حل مسئله است.
 (روان‌شناسی، تکلیر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۵۹ و ۱۵۱)

۲۷۰- گزینه «۳»
 گزینه «۱»: شخص هم از اضطراب رنج می‌برد و هم درمان را نمی‌خواهد: اجتناب - اجتناب
 گزینه «۲»: از هر دو متنفر است: اجتناب - اجتناب
 گزینه «۳»: شخص دوست دارد تقویت شود و از آمپول هم می‌ترسد: گرایش - اجتناب
 گزینه «۴»: شخص هر دو کتاب را می‌خواهد: گرایش - گرایش
 (روان‌شناسی، تکلیر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۵۲ تا ۱۵۳)

۲۷۱- گزینه «۳»
 در سبک اجتنابی، فرد قصد دارد تصمیم بگیرد، ولی هیچ‌گاه تصمیم وی عملی نمی‌شود. به عبارت دیگر فردی که دارای این سبک تصمیم‌گیری است دست دست می‌کند و کار امروز را به فردا می‌اندازد؛ افرادی که دارای این سبک تصمیم‌گیری هستند؛ بر این باورند که همه‌چیز خود به خود درست می‌شود، در نتیجه، زمان را از دست می‌دهند و مشکل آن‌ها بیشتر می‌شود.
 (روان‌شناسی، تکلیر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۴۶)

۲۷۲- گزینه «۱»
 جستجوی علت رفتار، در واقع، به معنای توجه به عوامل انگیزشی آن رفتار است.
 (روان‌شناسی، اثکاین، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۰)

۲۷۳- گزینه «۱»
 ثبات بیشتر نگرش‌ها بعد از شکل‌گیری دقیقاً به معنای متابعت آن‌ها از اصل هماهنگی شناختی است.
 (روان‌شناسی، اثکاین، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۷۲)

۲۷۴- گزینه «۴»
 این دانشمند باور دارد که بالاخره موفق می‌شود و این باور او، موتور محركه و انگیزه او برای ادامه کار است.
 (روان‌شناسی، اثکاین، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۵)

۲۷۵- گزینه «۲»
 برای رسیدن به اهداف بالاتر باید آن را به اهداف کوچکتر و قابل وصول تقسیم کنیم به گونه‌ای که قدم به قدم به اهداف موردنظر برسیم؛ اگر از ابتدا اهداف را بالا و دست‌نیافتنی انتخاب کنیم هرگز نمی‌توانیم به آن‌ها دست یابیم و از تلاش باز مانیم.
 (روان‌شناسی، اثکاین، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۱)

۲۶۶- گزینه «۳»
 خوگیری آفت تمرکز است که در گزینه «۳» به آن اشاره شده است.
 (روان‌شناسی، احساس، توبه، ادرآک، صفحه ۲۷۵)

(مهدی باهری)	ادراک بدون احساس
خطای ادراکی	ادراک مغایر با احساس
محو شدن اطلاعات از حافظه حسی به سبب عدم توجه به آن‌ها	احساس بدون ادراک
خطای شناختی	تکرار خطای ادراکی
(روان‌شناسی، احساس، توبه، ادرآک، صفحه ۱۸۳)	

۲۶۴- گزینه «۳»
 آمده‌سازی زمانی اتفاق می‌افتد که شناخت محرك معینی، تحت تأثیر ارائه پیشین همان محرك یا محرك شبیه آن قرار می‌گیرد. در پدیده آمده‌سازی، ارائه پیشین محرك دریافت بعدی را آسان می‌کند.
 (روان‌شناسی، احساس، توبه، ادرآک، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

۲۶۵- گزینه «۳»
 نیکو اطلاعات درس پنجم و ششم کتاب را با هم اشتباہ گرفته است و در نتیجه، عامل نمره‌نگرفتن او، تداخل اطلاعات بوده است.
 مهسا هم اصلاً اطلاعات مربوط به سؤال را مطالعه نکرده بود، پس عامل نمره‌نگرفتن او، عدم رمزگردانی است. دقت کنید که در صورت سؤال، اطلاعاتی در باب اینکه اشتباہ نیکو ناشی از نشانه‌های بازیابی باشد (گزینه ۲)، نداریم.
 (روان‌شناسی، هافظه و عمل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۳ و ۱۰۴)

۲۶۶- گزینه «۲»
 گزینه «۱»: محتويات حافظه حسی همانند نور فلاش است.
 گزینه «۲»: اجرای اعمال ریاضی از وظایف حافظه کاری است.
 گزینه «۳»: محتويات آن، مدتی کوتاه باقی می‌مانند.
 گزینه «۴»: ظرفیت آن، محدود است هر چند از حافظه کوتاه‌مدت بیشتر است.
 (روان‌شناسی، هافظه و عمل فراموشی، صفحه‌های ۹۷ تا ۹۴)

۲۶۷- گزینه «۳»
 پاسخ‌های ناشی از روش‌های حل مسئله تحلیلی مورد قبول همه بوده و مبتنی بر احساس، سلیقه و نظر شخصی نیستند.
 (روان‌شناسی، تکلیر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۵ و ۱۲۴)

۲۶۸- گزینه «۳»
 در روش بارش مغزی همه راه حل‌های احتمالی که فکر می‌کنیم در پاسخ به یک مسئله می‌تواند درست باشد، ارائه می‌کنیم.
 (روان‌شناسی، تکلیر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۸)

تالشی درس‌پر موفقت

- دانلود گام به گام تمام دروس
- دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه
- دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی
- دانلود نمونه سوالات امتحانی
- مشاوره کنکور
- فیلم های انگیزشی

 Www.ToranjBook.Net

 ToranjBook_Net

 ToranjBook_Net